

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

УВАГА!
Сёння аб'яўлена штармавое папярэджанне. Чакаюцца маразы да -16 градусаў.

ВЫКУП ЗА... АДСУТНАГА
Па дапамогу да супрацоўнік Барысаўскай міліцыі звярнулася мясцовая жанчына: па тэлефоне невядомы запатрабаваў у яе 10 мільёнаў рублёў за вяртанне дадому яе 20-гадовага ўнука. Пацярпелая перадала нахабніку 400 тысяч рублёў, але той запатрабаваў яшчэ 5 мільёнаў.
Паводле даных адрэзла інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Міннаблвыканкама, унук заявіўшы з 25 студзеня расцукваўся праваахоўнікамі як бясвестак адсутны. Таму праваахоўнікамі ў ходзе спецаперацыі з 3 лютага, калі жанчына аддавала вымагальніку чарговую «порцыю» грошай, апошні быў затрыманы. Супрацоўнікі крмінальнага вышуку пры перадачы 4 мільёнаў рублёў узялі мясцовага 20-гадовага жыхара, які раней ужо быў судзімы за разбой, рабаўніцтва і крадзеж. У адносінах да яго ўзбуджана крмінальная справа. А 5 лютага ў ходзе правядзення мерапрыемстваў па пошуку адсутнага 20-гадовага барысаўчаніна было ўстаноўлена, што яго вечарам 24 лютага падчас спрэчкі смяротна параніў нажом вучань 10-га класа. Сваю ахвяру гэты школьнік разам з яшчэ адным вучнем, адзінаццацікласнікам, кінулі ў раку, прывязваюшы да цела груз. Падзароння ў значнай ступені затрыманы.

ДЗЕ КВАТЭРА — ТАМ ДЗІЦЯ
Паводле звестак Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, па стану на 1 студзеня ў Беларусі налічваўся 1 млн 934,2 тыс. дзяцей і падлеткаў ва ўзросце да 17 гадоў уключна. Пры гэтым, паводле слоў прэс-сакратара міністэрства Галіны Трафіменка, на працягу мінулага года ў краіне нарадзілася на 5790 дзяцей больш, чым пазалетась.

Як зазначаюць у міністэрстве, зніжэнне народжальнасці ва ўсіх узростах групаспачалося яшчэ ў 1989 годзе, што не ў апошнюю чаргу было выклікана скарачэннем занятасці, падзеннем даходаў і іншымі праявамі эканамічнага крызісу. Апроч таго, адыграла сваю ролю змяншэнне колькасці жанчын у рэпрадукцыйным узросце, а таксама арыентацыя большасці грамадзян на невялікія калектывы сем'і. Дастаткова сказаць, што зараз амаль з 1,5 млн сем'яў з непаўналетнімі дзецьмі 59 працэнтаў маюць па аднаму, і толькі 6 працэнтаў — па тры і больш дзяцей. Па сутнасці з 2003 года колькасць другіх дзяцей у сям'ях павялічылася на 3191, а трэціх — на 1417 чалавек. Прычым, адзначыла Галіна Трафіменка, сваю ролю ў гэтым адыграла паступовае павелічэнне дзяржаўных дапамог пры нараджэнні і выхаванні дзяцей, падатковыя льготы, а таксама дапамога шматдзетным сем'ям у пагашэнні крэдытаў на будаўніцтва жылля.

ІНШАЗЕМЕЦ ЗНІК З МЕСЦА ДТЗ
Праз 10 хвілін пасля дарожна-транспартнага здарэння праваахоўнікамі быў затрыманы грамадзянін іншай краіны, які знік з месца ДТЗ.

Раніцай у аўторак на 489 км аўтадарогі Брэст—Мінск—мяжа РФ поблізу вёскі Пліса вадзіцель чэшскай фірмы, жыхар горада Брно, кіруючы аўтамабілем «Івека» з прычэпам, учыніў наезд на 20-гадовага студэнта аднаго з ВУУ. Паводле даных адрэзла інфармацыі і грамадскіх сувязяў УУС Міннаблвыканкама, пацярпелы стаў на ўзбочыне дарогі побач з аўто «Рэно-Кліа» — у машыне быў уключаны аварыйны сігнал. Няшчасны загінуў на месцы здарэння, а вадзіцель аўто «Івека» з месца ДТЗ знік, але быў затрыманы праз 10 хвілін супрацоўнікамі ДПС ДАІ РАУС і Крупскага адрэзла Дэпартаменту аховы на пункце спягання дарожных збораў «Крупкі». Па факту ўзбуджана крмінальная справа, а іншаземец змешчаны ў ізалятар часовага ўтрымання.

РЫБАКІ ПРАВАЛІЦЫ ПАД ЛЁД
Трое мужчын, якія адчаліліся выйсці на нетрывалы лёд штучнага вадаёма, апынуліся ў сцюдзёнай вадзе.

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» прэс-сакратар Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Віталь Навіцкі, здарэнне адбылося ў Жабінкаўскім раёне на вадаёме поблізу вёскі Азарты. Аматыры зымняга лову рыбы адышліся на 20 метраў ад берага, калі лёд даў трэшчыну. Людзей, што апынуліся ў вадзе, убачыў трактарыст мясцовай гаспадаркі, які хутка інфармаваў пра гэта супрацоўнікаў лабарыя-выратавальнага паста, размешчанага ў вёсцы. Выратавальнікі ўжо праз дзве з паловай хвіліны былі на месцы і выцягнулі на бераг двух небарак. Яшчэ адзін пацярпелы дабраўся да зямлі сам.

«МАСЛЕНІЦА» ПАПОЎНІЛА СЕРБІЮ МАНЕТ
З сённяшняга дня Нацыянальны банк Беларусі ўводзіць у абарачэнне памятных манеты «Масленіца» серыі «Святы і абрады беларусаў», паведаміў карэспандэнту «Звязды» прэс-сакратар галоўнага банка Міхаіл Журавіч.
Сярэбраная манета мае намінал 20 рублёў (праба сплаву 925, маса 33,62 г), медна-нікелевая — намінал 1 рублель. Абодзве манеты адчаканены якасцю «анцыркулейтэд» тыражом на 5000 штук кожна.

БЕЛАРУСЬКА УСЮДОЙХОДЫ
Адкрытае акцыянернае таварыства «Гарызонт» выпусціла першую серыю квадрацыклаў, паведаміў намеснік генеральнага дырэктара па навуцы і тэхнічнаму пераўзбраенню прадпрыемства Сяргей Гуцько.
У серыю увайшлі 7 мадэляў квадрацыклаў. Іх хуткасць складае ад 30 да 80 км/г, аб'ём рухавіка — ад 49 да 234 мл. Вага самага чарэшкава квадрацыкла серыі дасягае 213 кг, самага лёгкага — 76 кг. Сяргей Гуцько таксама адзначаў, што новую серыю квадрацыклаў ААТ «Гарызонт» вырабіла сумесна з кітайскай кампаніяй.

НА ЗДЫМКУ: квадрацыкл Saunab 110 ATV-01.

Лічыльнік для аліментшчыкаў
АСОБАМ, ЯКІЯ ПРАТЭРМІНЮЮЦЬ ВЫПЛАТУ АЛІМЕНТАЎ, ДАВЯДЗЕЦЦА ПЛАЦІЦЬ ПЕНЮ
Непрыемны «сюрпрыз» падрыхтавала Міністэрства юстыцыі Беларусі для злосных аліментшчыкаў.

Паводле слоў кіраўнікі Мінюста Віктара Галаванана, міністэрства распрацавала праект закона, які прапануе чалавекі зменіць у Кодекс аб шлобце і сям'і. Законпраект, праўда, пакуль яшчэ не прыняты. Але, як паведаміў Віктар Галаванав, дакумент адобраны ўрадам і знаходзіцца ў Палаце прадстаўніцтва.
У памянёны Кодекс плануецца ўвесці часты артыкул, прывесчаны пагадненню аб выплаце аліменту. Напрыклад, прапануецца ўстанавіць мінімальны памер аліменту не менш, чым адна базавая велічыня. Пакуль што сума выплат не мае фіксаванай мінімальнай мяжы і залежыць ад заробку аліментшчыка. Дапамога на 1 дзця складае 25 працэнтаў ад сумы заробку, на дваіх дзяцей — трэць, на траіх і больш — палову даходаў. З прыняццём новага закона, сума аліменту будзе рэгулявацца мужам і жонкай толькі ў бок павелічэння і замацоўвацца спецыяльным пагадненнем. Па ўзгодненню бакоў спосабы выплаты аліменту могуць быць розныя: у грашовым ці маёмасным эквіваленце. Мужу можна будзе разлічвацца з бацькоўскамі даўгамі адразу ж альбо заплаціць за некалькі гадоў наперад. Будзе ўстаноўлена і адказнасць за несвоечасовую іх выплату — 0,3 працэнта за кожны пратэрмінаваны дзень. А такіх, мякка кажучы, бяспамятных бацькоў даволі шмат. Толькі ў Расіі знаходзіцца каля 4 тысяч грамадзян Беларусі, якія ўхіляюцца ад выплаты аліменту.

ЗАГСЫ НЕ СУМАВАЛІ
Летась у Беларусі было зарэгістравана 80 тысяч шлюбаў. Гэта на 7,6 працэнта больш, чым у 2005 годзе.
Такую інфармацыю падчас прэс-канферэнцыі паведаміў міністр юстыцыі Віктар Галаванав. Павялічылася і народжальнасць. Паводле слоў кіраўнікі Мінюста, ЗАГСы, а ў Беларусі налічваецца 151 такая ўстанова, зарэгістравалі 97 тысяч дзяцей, што на 6 працэнтаў больш, чым пазалетась.

ISSN 1990-763X
19771990763015

А. Лукашэнка ў інтэрв'ю Рэйтэр пацвердзіў настроенасць на саюзнае будаўніцтва на раўнапраўных умовах

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 6 лютага даў інтэрв'ю інфармацыйнаму агенцтву Рэйтэр.

У час інтэрв'ю кіраўнік дзяржавы зрабіў шэраг важных заяў адносна супрацоўніцтва Беларусі з Расіяй і з Еўрапейскім саюзам.

Пытанні, адрасаваныя Аляксандру Лукашэнку, датычыліся энергетычнага канфлікту Беларусі і РФ, яго магчымых вынікаў, а таксама асабістых узаемаадносін кіраўнікоў дзвюх дзяржаў. Прэзідэнт выказаў прагноз далейшага развіцця беларуска-расійскага ўзаемадзеяння. Пры гэтым беларускі лідар пацвердзіў настроенасць рэспублікі на будаўніцтва саюза з Расіяй выключна на раўнапраўных умовах.

Кіраўнік дзяржавы выказаў сваё бачанне асаблівавага сацыяльна-эканамічнага мадэлі Беларусі, «сакрэту» эканамічнага поспеху краіны, а таксама пункт гледжання па пытаннях захоўвання правоў чалавека, свабоды прэсы, адносінаў улады і апазіцыі, адносінаў грамадства да прадстаўнікоў апазіцыйных структур.

Рэйтэр — адно з буйнейшых міжнародных агенцтваў навін, мае больш як 190 бюро па ўсім свеце. Заснавана ў Лондане ў 1851 годзе.

За апошнія гады карэспандэнты Рэйтэр падрыхтавалі інтэрв'ю з прэзідэнтамі Украіны, Грузіі, Азербайджана, прэм'ер-міністрам Украіны, міністрамі замежных спраў Беларусі і Грузіі, а таксама з кіраўнікамі цэнтральных банкаў, палітыкамі, эканамістамі, кіраўнікамі буйнейшых прамысловых кампаній і фінансавых груп шэрагу краін СНД.

З навінамі Рэйтэр (у тым ліку і праз іншыя СМІ) штодзённа знаёмляцца больш як 1 млрд. чалавек.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Рост тарыфаў на транзіт нафты па Беларусі звязаны з кампенсцыяй затрат па яе перапампоўванню

Міністэрства эканомікі прыняло пастанову ад 31 студзеня 2007 года № 26 «Аб тарыфах на паслугі па транзітнай транспарціроўцы нафты па сістэме магістральных трубаправодаў па тэрыторыі Рэспублікі Беларусь».

Па нафтаправодзе Унеча—Мазыр—Адамова (краіны пастаўкі — Польшча, Германія) дзёначны тарыф \$2,6 за 1 тону павялічаны да \$3,5 (рост на 34,6 працэнта). Транзіт нафты па маршруце Унеча—Мазыр—Броды, які ідзе ў Венгрыю, Славакію і Чэхію, узрос з \$1,14 да \$1,5 за тону (рост на 31,6 працэнта). Новыя тарыфы ўводзяцца ў дзеянне з 15 лютага 2007 года.

Камэнтуючы гэты дакумент карэспандэнту БЕЛТА, у Мінэканомікі адзначылі, што цяпер у Беларусі дзейнічаюць тарыфы на перапампоўванне расійскай нафты транзітам праз тэрыторыю Беларусі без уліку ПДВ на падставе Пратакола ўзгаднення тарыфаў на паслугі магістральных трубаправодаў Беларусі пры перапампоўванні расійскай нафты на экск-парт ад 14 снежня 1995 года. Яны былі ўведзены ў дзеянне з 1 студзеня 1996 года. Да гэтага часу названыя тарыфы не пералічваліся. Улічваючы праціжлы тэрмін дзеяння раней устаноўленых тарыфаў на транзіт нафты па тэрыторыі рэспублікі і значнае падарожжанне яе перапампоўванню за мінулы перыяд (у першую чаргу, за кошт росту вартасці энергаўраўнасці), РУП «Гомельтранснафта Дружба» і канцэрн «Белнафтахім» у мэтак кампенсатыі названых затрат звярнуліся з прапановай аб змяненні тарыфаў на паслугі па транзітнай транспарціроўцы нафты па сістэме магістральных трубаправодаў па тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

У адпаведнасці з дзёначным заканадаўствам Міністэрствам эканомікі і прынята гэта пастанова. Названыя тарыфы прыняты з разліку сярэдняга ўдзельнага тарыфу на транспарціроўку нафты па сістэме ААТ «АК «Транснафта» па тэрыторыі Расійскай Федэрацыі — \$0,6 за 1 тону на 100 км маршруту. Як адзначаў у Мінэканомікі, цяпер тарыфы за транзіт нафты ў сумежных дзяржавах вышэйшыя, чым узровень тарыфаў у Рэспубліцы Беларусь. Так, у Польшчы тарыф на транзіт нафты ў напрамку Германіі — \$0,9 за 100 т/км, у Рэспубліцы Беларусь у гэтым напрамку — \$0,41 за 100 т/км. Ва Украіне тарыф на транзіт нафты ў напрамку Венгрыі, Славакіі — \$0,89 за 100 т/км, у Рэспубліцы Беларусь у названым напрамку — \$0,53 за 100 т/км. Тарыф на транзітнае перапампоўванне казахстанскай нафты праз тэрыторыю Расійскай Федэрацыі складае \$0,73 за 100 т/км.

Падоўжылі паляванне — паўней засвоілі ліміты здабычы

За паляўнічы сезон 2006—2007 гадоў у 112 паляўнічых гаспадарках Рэспубліканскага дзяржаўна-грамадскага аб'яднання «Беларускае таварыства паляўнічых і рыбалоўцаў» было здабыта 213 ласей, 9 аленьяў, 2709 дзікоў і 1100 казуль. Аднак ліміты здабычы стоперацэнта так і не былі засвоены, хоць сезон палявання, у прыватнасці, на дзіка быў падоўжаны на два тыдні.

Нагадаем, ён завяршыўся 15 студзеня, але потым быў падоўжаны з 16 па 31 студзеня ўключна. Такое сумеснае рашэнне было прынята Міністэрствам лясной гаспадаркі, Міністэрствам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя і Дзяржаўнай інспекцыяй аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь. Яны пайшлі насустрач шматлікім карыстальнікам паляўнічых угоддзяў, якія скардзіліся, што не змаглі цалкам засвоіць (у тым ліку і па прычыне цяглага надвор'я, дакладней, адсутнасці ў лясках снегу, што сказвалася на паляванні) ліміты здабычы дзікоў. Які стала вядома карэспандэнту «Звязды», у асобных гаспадарках напрыканцы сезона было здабыта толькі крыху больш за 60 працэнтаў дзікоў ад агульнай колькасці патэнцыйных трафеяў. Такое становішча спраў магло сёлета ў далейшым «наспрыяць» усплёску патраў дзікамі сельскагаспадарчых і лясных (пасадка лесу) культур. Іх прадукцыя ў 2007 годзе стала яшчэ адной прычынай на карысць падоўжэння сезона палявання. Яно было дазволена на жывёлу лубажа полу і ўзросту (акрамя свінаматак — важкаў статку) на працягу ступаку ружымным спосабам.

Праўда, паводле слоў вядучага паляўніцтвазнаўцы аб'яднання Ігара Суракова, напачатку планавалася дазволіць паляванне на дзіка ў любы дзень тыдня з засады і з падыходу. У выніку ж паляваць у гэтыя дні дадаткова тыдні дазволілі толькі ў выхадны дні і толькі з засады. І тым не менш падаўжэнне тэрміну палявання дало магчымасць гаспадаркам больш поўна засвоіць ліміты здабычы паляўнічых трафеяў. Дарчы, некаторыя карыстальнікі паляўнічых угоддзяў спрабавалі праабіраваць прыняцце аналагічнага рашэння аб падаўжэнні тэрміну палявання (па тым жа ў нечым прычына) і на казулю, лася. Аднак у міністэрствах і Дзяржінспекцыі вырашлі абмежавацца толькі дзікамі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЛЕТАСЬ АДБЫЛІСЯ 723 ЗАЛАТЫХ ВЯСЕЛЛІ
У Беларусі ў 2006 годзе залатых вяселлі згулялі 723 сямейныя пары, 615 пар адсвяткавалі сярэбрае вяселле. Аб гэтым паведаміў міністр юстыцыі Віктар Галаванав.

У Беларусі добрай традыцыяй становіцца правядзенне жамчужных (30 гадоў сумеснага жыцця), брыльянтавых (60 гадоў) і нават жыватворных (70 гадоў) вяселляў. Міністр адзначаў, што існуючы пікавыя дні для рэгістрацыі шлобу — выхадныя і дні, якія прыпадаюць на пераныя памыж пастамі. У гэтыя дні работнікамі ЗАГС праводзіцца ўрачыстая цырымонія шлобу не толькі ў аддзелах ЗАГС, але і Домах культуры.

Кар. БЕЛТА.

Ва ўрадзе ТЭМП ЭКАНАМІЧНАГА РОСТУ ў БЕЛАРУСІ ў СТУДЗЕНІ СКЛАЎ 113 ПРАЦЭНТАЎ

Аб гэтым заявіў прэм'ер-міністр Сяргей Сідорскі на пасяджэнні Савета Міністраў, на якім былі падведзены вынікі работы эканомікі Беларусі за 2006 год і вызначаны прыярытэтыя задачы па дасягненню заплаваных параметраў сацыяльна-эканамічнага развіцця рэспублікі ў 2007 годзе.

Паводле слоў Сяргея Сідорскага, у 2006 годзе выкананы 14 з 16 важнейшых параметраў прагнозу сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі. Такім чынам, «закладзена нэрўная база для работы ў 2007 годзе», адзначыў кіраўнік урада.

Гаворачы пра вынікі работы эканомікі ў студзені, прэм'ер-міністр падкрэсліў, што «гэта быў складаны месяц для урада, рэальны эканомікі». Аднак, паводле яго слоў, нягледзячы на ўсе складаныя, беларуская эканоміка ў гэты перыяд прадэманстравала сваю эфектыўнасць. У краіне быў прыняты шэраг апэратыўных мераў у сувязі з павелічэннем дзяржаўнага тарыфа на расійскія энерганосыбіты. У выніку «эканоміка працавала так, як мы чакалі», — адзначыў Сяргей Сідорскі.

Паводле папярэдніх даных, тэмпы росту прамысловы вытворчасці ў Беларусі ў студзені 2007 года да студзеня 2006 года склаў 113—114 працэнтаў.

Паказчыкі бюджэту Беларусі могуць быць зменены па выніках студзеня—лютага 2007 года. Аб гэтым паведаміў першы намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Уладзімір Сямашка, выступаючы з дакладам на пасяджэнні Савета Міністраў.

«Комплекс мераў па мінімізацыі страт бюджэту ў сувязі з ростам ценяў на расійскія прыродныя газ і змяненні ўмоў паставак нафты грунтуецца на мяркуючым змяненні параметраў даходнай і расходнай частак бюджэту», — сказаў ён.

У Беларусі захавацца практыка ўстаноўлення льготных цен на энерганосыбіты для асобных прадпрыемстваў, перш за ўсё энергаёмістых горадзтваўскальшых, паведаміў Уладзімір Сямашка.

Узроўні лубагавання цен на прыродны газ складуць ад 5 да 50 працэнтаў, тарыфаў на электраэнергію ад 10 да 50 працэнтаў, шпеллавага энергію ад 5 да 55 працэнтаў.

Пры недохле сродкаў на гэтыя мэты будуць выкарыстоўвацца сродкі інавацыйных фондаў адпаведных органаў дзяржаўнага, выканамай і мясцовых бюджэтаў.

Уважэнне ўрада па мінімізацыі страт эканомікі ад новых ценявых умоў паставак расійскіх энергаўраўнасці прадугледжвае тры мэты: гэта абарона насельніцтва, мінімізацыя страт бюджэту, а таксама падтрымка рэальнага сектара эканомікі. Уладзімір Сямашка таксама адзначыў, што, нягледзячы на ўсе складанасці з пастаўкамі расійскіх энерганосыбітаў, у Беларусі ў 2007 годзе павінны быць забяспечаны заплавананыя тэмпы сацыяльна-эканамічнага развіцця.

У Беларусі ўведзена ў эксплуатацыю электронная сістэма маніторынгу фінансаванага стану прадпрыемстваў. У цэлым сістэма ахоплівае амаль 7 тысяч арганізацый і дае магчымасць атрымаваць дакладнае бачанне сітуацыі на кожнай з іх.

Па выніках 11 месяцаў 2006 года ў Беларусі са стратамі працавала 1422 прадпрыемствы, што на 43 працэнты менш, чым за аналагічны перыяд 2005 года. «З аднаго боку, гэта прыметнае зніжэнне, але ў Беларусі па-ранейшаму доля стратных арганізацый застаецца значнай — 13 працэнтаў», — падкрэсліў першы віцэ-прэм'ер. У прамысловасці ўдзельная вага стратных прадпрыемстваў склала 22,6 працэнта.

Абарона інтарэсаў насельніцтва будзе адным з прыярытэтных урада Беларусі ва ўмовах павышэння

цен на энерганосыбіты. Абарона насельніцтва будзе ажыццяўляцца шляхам абмежавання росту цен на жыллёва-камунальныя паслугі. Уладзімір Сямашка нагадаў, што з 1 студзеня гэтага года адбылося павышэнне цен на газ і тарыфаў на электраэнергію для насельніцтва на 20 працэнтаў, на шпеллавага энергію — на 12 працэнтаў. У той жа час гэта знаходзіцца ў межах абмежавання росту кошту жыллёва-камунальных паслуг для сям'яў з трох чалавек, якія пражываюць у двухкамернай кватэры, не больш як на \$5. У будучым будзе ўзмоцнена работа па аснашчэнню кватэр індывідуальнымі прыборамі ўліку вады і цяпла. Да 2010 года такімі прыборамі павінна быць аснашчана 80 працэнтаў. Урад Беларусі даручыў Мінэканомікі распрацаваць комплекс мераў па забеспячэнню выхаду рэспублікі ў 2007 годзе на дадатнае салда знешняга гандлю таварамі і паслугамі. Салда знешняга гандлю за 11 месяцаў 2006 года складалася адмоўнае ў суме \$1035,5 млн. У Беларусі створаны спрыяльныя ўмовы для назапашвання дызельнага паліва да веснавых палявых работ, заявіў прэм'ер-міністр Сяргей Сідорскі на пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў. Сяргей Сідорскі падкрэсліў, што гэтаму садзейнічаюць існуючыя спрыяльныя цены на нафтапрадукты. Акрамя таго, на ўнутрым рынку, па рашэнню ўрада, на 60 працэнтаў зніжаны тарыфы акцызаў на нафтапрадукты. У Беларусі не будуць пашырацца пасуныя плошчы пад цукровай буракі ў сувязі з тым, што магутнасці перапрацоўчых цукровых заводаў не павялічваюцца. Аб гэтым заявіў міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Леанід Русак на пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў. Мінсельгасхарн рэкамендуе пасяўняць плошчы, якія плануецца пад буракі, у Гомельскай вобласці засеяць кукурузай — як на сілас, так і на зерне. У Мінскай вобласці гэтыя палі мэтазгодна змяніць пасевамі іншых караняплодаў... БЕЛТА.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ЛЯ БЕРАГОЎ КАМЕРУНА ПЕРАКУЛІЎСА ПАРОМ
Ля берагоў афрыканскай краіны затанула пасажырскае судна.
Загінулі 63 чалавекі, больш за 20 лічача прапаўшымі без звестак. Паводле меркаванняў спецыялістаў, прычынай крушэння стаў дрэнны тэхнічны стан судна, а таксама яго перагружанасць.

ЭВАКУАТАР ПАВЭЗ БАБУЛКУ ЗАМЯРЗАЦЬ
У канадскім Ванкуверы 85-гадовая бабулька замерзла ў сваёй машыне, якая была эвакуіравана за няправільную паркоўку.
Паліцыя мяркуе, што жанчына страціла ў аўтамабілі прытомнасць, а вадзіцель эвакуатара не заўважыў яе з-за інею на шкле. Пасля пошукіў бабульку знайшлі ў беспротымным стане ў машыне на штраф-стаянцы. Выратаваць урачам яе не ўдалося.

СКАРСЭЗЭ — ЛЕПШЫ
Амерыканскія рэжысёрская гілкі прызнала Марціна Скарсэза лепшым рэжысёрам 2006 года.

На гэту ўзнагароду знакаміты рэжысёр намінаваўся ўжо ў сёмы раз, і толькі зараз атрымаў перамогу. Паспех Скарсэза перамола крмінальнай драма «Адступнікі», дзе зняліся такія азнакамліцы, як Джэк Ніклсан, Леанарда Ды Капрыя, Мэт Дэйман.

АМЕРЫКАНКІ МЯНЯЮЦЬ «ШМОТКІ» НА СЭКС
Жыхаркі ЗША гатовыя адмовіцца ад сэксу дзеля таго, каб набыць новую адзежу, якая ім спадабалася, перадае агенства Рэйтэр, са спасылкай на апьтанне, праведзенае сярод амерыканак у дзевяці гарадах.
У сярэднім па статыстыцы, жанчыны прызналіся, што гатовыя абыходзіцца 15 месяцаў без інтымнай блізкасці, каб абнавіць свой гардэроб. Два працэнты заявілі, што гатовыя ўстрымацца ад сэксу на тры гады. Пры гэтым 61 працэнт удзельніц апьтання лічыць, што лепш месца абыходзіцца без сэксу, чым страціць любімую рэч з адзення.

ПАРАДА НЕ БУДЗЕ
У японскім горадзе Осака з-за пагарзы птушынага грыпу ўлады адмянілі «парады пінгвінаў», якія традыцыйна праводзіцца так з імгой.
Гэтыя забавляльныя мерапрыемствы — ганаровае шэсце некалькіх птушак па 50-метровай дарожцы на адкрытым паветры — паўтараліся з 2000 года з сярэдзіны снежня на працягу некалькіх тыдняў і прыцягвалі мноства гледачоў, у асноўным дзяцей з бацькамі. Але ў Японіі былі зафіксаваны ўспышкі птушынага грыпу з вельмі небяспечным штаммам вірусу, і парад адмянілі.

Мікола ДЗЯБЭЛА.

УДАР ПА БЕЛАРУСІ РЫКАШЭЦІЦЬ ПА САЮЗНАЙ ДЗЯРЖАВЕ

Наколькі адчувальным стаў энергетычны канфлікт для Саюза Беларусі і Расіі, а таксама аб сённяшніх рэаліях і перспектывах саюзнага будаўніцтва ў ітэр'юво карэспандэнту БЕЛТА расказаў намеснік Дзяржаўнага сакратара Саюзнай дзяржавы, член Пастаяннага камітэта Саюзнай дзяржавы Сяргей ШУХНО.

— Безумоўна, падзеі, звязаныя з павышэннем цэны на расійскія энерганосбіты для Беларусі, у пэўнай ступені затармазілі развіццё інтэграцыйных працэсаў у рамках Саюзнай дзяржавы. Разам з тым, аналізуючы ўвесь працэс саюзнага будаўніцтва, можна сказаць, што ўжо з 2003 года з расійскага боку намячаліся тэндэнцыя да падзелу тэмы саюзных і двухбаковых адносін. У плоскасці апошніх былі пераведзены найбольш сур'ёзныя і складаныя пытанні. Для мяне асабіста гэта заўсёды было незразумела. Двухбаковыя адносіны — гэта падпісанне дагавора, які рэгулюе якое-небудзь пытанне, правядзенне працэдуры па яго ратыфікацыі і далейшае абавязковае выкананне гэтага дакумента. Гэта дастаткова дзейсны механізм, аднак навошта яго прымяняць, калі існуе Дагавор аб стварэнні Саюзнай дзяржавы, ёсць саюзны Савет Міністраў, які фактычна нясе адказнасць за ўсю эканамічную палітыку ў рамках Саюза? Гэты орган можа прымаць абавязковыя для выканання ў абедзвюх дзяржавах рашэнні.

Беларускім бокам былі падпісаны ўказы і прыняты пастаноўны, у адпаведнасці з якімі рашэнні органаў Саюзнай дзяржавы з'яўляюцца абавязковымі на яе тэрыторыі. У Расіі такіх дакументаў да гэтага часу няма. Нельга сказаць, што рашэнні, прынятыя ў рамках Саюза, тут не выконваюцца. Вядома, яны маюць сілу, таму што не супярэчаць нормам расійскага заканадаўства. Аднак на тэрыторыі Расійскай Федэрацыі механізм іх прымянення фактычна няма.

— У ходзе перагавораў беларускі бок прымірляваўся пазіцыі, што павышэнне цэны на газ стане парашонем Пагаднення аб стварэнні роўнай умоў суб'ектам гаспадарання дзюх краін...
— Гэта базы дакумент, у якім прапісаны ў тым ліку прынцыпы, згодна з якімі цэны на энерганосбіты і мінеральную сыравіну ў Саюзнай дзяржаве павінны фарміравацца на падставе ўнутраных цен Расійскай Федэрацыі. Таму кошт газу, электраэнергіі, сырой нафты для Беларусі быў на ўзроўні пятага ці чацвёртага пояса. Яшчэ адным дакументам, які агаворвае гэта пытанне, было беларуска-расійскае пагадненне аб цэнавай палітыцы. Аднак калі Расія стала рынтавацца да павышэння цэны на газ, яна з яго выйшла.

Прыняцце пастаноўны аб уявдзены вывазной пошліны на сырую расійскую нафту парушыла базавыя пагадненні аб Мытным саюзе і стварэнні зоны свабоднага гандлю. На пасяджэнні ВДС 15 снежня гэта пытанне разглядалася і было вырашана на вышэйшым узроўні. Пасля чаго ў Маскву з даручэннем урэгуляваць усё моманты з размеркаваннем пошлін вышлела беларуская дэлегацыя. Аднак прымаць яе не сталі. Каб пазбегнуць эканамічных страт, Беларусь прыняла абсалютна адэкватныя меры.

З сяго гэтага можна зрабіць высноў, што, фактычна парушыўшы пагадненне аб Мытным саюзе, Расія справакавала канфліктную сітуацыю і падштурхнула беларускі бок да дзеянняў у адказ. Адначун таксама, што для Казахстана, Кыргызстана, Таджыкістана, якія які Беларусь, уваходзячы ў пагадненне аб Мытным саюзе ў рамках ЕўрАзЭС, вывазныя пошліны на сырую расійскую нафту не праду-гледжаны.

— Наконт прычын рэзкага павышэння цен на энерганосбіты для Беларусі існуе два меркаванні. Першае — прынятыя рашэнні былі прабіраваны расійскімі алігархічнымі вярхамі, другое — тое, што адбылося, з'яўляецца мерамі па аб-

роне ўнутранага расійскага рынку. Што, на ваш погляд, бліжэй да ісціны?

— Безумоўна, павышаючы цэны на газ, Расія абараніла інтарэсы «Газпрама». Па нафце, на мой погляд, таксама існавала нейкае лобі. Вядома, што тут без пэўнага ўплыву расійскіх алігархаў не абшлось. Разам з тым, там прысутнічала і абарона інтарэсаў ўнутранага расійскага рынку. Нафта з газам — гэта стратэгічныя рэсурсы, і цэны на іх Расія ўзяла для ўсіх сваіх бліжэйшых суседзяў.

Тым не менш, я лічу, што адносна Беларусі павышэнне цэны ў 3-4 разы было няправільным. За апошнія два гады кошт энергаэнергасурсы і так павысіўся ў два разы. Расійскі бок гэта тлумачыць неабходнасцю павышэння цэны на энергаэнергасурсы да сусветнага ўзроўню нават для ўнутраных спажыўцоў у сувязі з уступленнем у СГА. З гэтага года для расійскіх прадпрыемстваў яна вырасала на 15 працэнтаў. Аднак гэты працэс у Беларусі і Расіі павінны былі ісці сінхронна і ўзгоднена. Да таго ж РФ куліяе газ у Казахстан, Узбекістан і Туркменістан на нізкіх цэнах, а потым прадае яго ў Беларусь у некалькі разоў даражэй.

— Сёння некаторыя расійскія чыноўнікі гавораць аб неабходнасці ўвядзення мытнага рэжыму з Беларуссю. Наколькі гэта рэальна?

— Спачатку давайце ўвядзем мытны рэжым, як прапановае Расія. Потым, па парадка асобных прадстаўніц расійскіх пагранічных ведамстваў, створым мяжу ў Саюзнай дзяржаве...
Рэальна ацэньваючы сітуацыю, можна сказаць, што ў выпадку ўстанавлення расійскім бокам мытнай мяжы, Беларусь прыме аналагічныя меры. Тады можна будзе адмовіцца ад ідэі Саюза.

Што датычыцца заўв аб тым, што ваша краіна — «ззялены калідор» для злучэнняў, якія імкнуча трапіць у Расійскую Федэрацыю, то я лічу іх поўнасцю неабгрунтаванымі. У Саюзнай дзяржаве працую

у кабінет па адну на канфідэнцыйную гутарку. Гавораць, што тыя, хто здаў грошы, маглі і не абіяжарваць сябе напісаннем адказу. А хто прынціпіо-ва не плаціў грошы, з таго на экзамене патрабавалі вельмі строга і часта адраўлялі на перадачу.

Затрыманне адбылося падчас чарговага экзамену, і стала для выкладчыка поўнай нечаканасцю. Следства працягваецца, усё кропкі над «і» расставіць суд.

Алена КАЗЛОВА.

НЕ ДАПАМОГІ І САЎДЗЕЛЬНІК

Угошчыць трапіў у рукі праважаўных органаў, нягледзячы на старанна прадуманы ім план.

Малады чалавек на вуліцы Кузьмы Чорнага ўзламаў машыну і спрабаваў яе завесці. А калі ўбачыў супрацоўнікаў міліцыі, папрасіў іх дапамагчы. Дакументаў на аўто ў яго не аказалася. Ён патлумачыў, што гаспадар машыны папрасіў перагнаць аўто. У якасці доказа падазроны нашоў нумар тэлефона выдуманга ўладальніка машыны.

Аднак супрацоўнікі міліцыі праверылі гэту інфармацыю. Аказалася, што сапраўдны гаспадар аўтамабіля ў гэты час спяў дома і нікога не прасіў аб такой паслужы. Затрыманні мінчанін, які мае судзімасць за захоўванне наркотыкаў, цяпер знаходзіцца ў ізалятары часовага ўтрымання.

Максім ГУЛЯКЕВІЧ, «Мінск—Навіны».

НЕ ПІ ЗА РУЛЁМ!

За мінулыя выхадныя дні ў Мінскай вобласці і сталіцы Беларусі да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнуты амаль 170 нецярпозых вадзіцеляў, каля 90 — за парушэнне хуткаснага рэжыму, амаль 350 — за няпропуск пешаходаў. За парушэнні правілаў дарожнага руху былі таксама пакараны амаль 580 пешаходаў. Аб гэтым паведаміла начальнік аддзялення арганізацыі ўзаемадзейнасці са СМІ і прапаганды УДАІ МУС Ганна Бандык.

Такі вынік дала праведзеная ў выхадныя дні на ўсім асноўных трасах сталіцы і Мінскай вобласці, у тым ліку на МКАД, прафілактычная акцыя. Галоўны акант быў зроблены на кантроль за хуткасным рэжымам. Такія акцыі ў маштабах рэспублікі ДАІ праводзіць рэгулярна. Для кантролю за хуткасным рэжымам усё экипажы ДПС аснашчаны апаратурай з фота- і відэафіксацыяй парушэнняў. Акрамя таго, у сталіцы ўстаноўлены стацыянарна і працуюць у аўтаномным рэжыме каля 10 фотарадараў.

Кар. БЕЛТА.

НА ДАРОЗЕ ЗАГАРЭЎСЯ АЎТАМАБІЛЬ

Здарэнне, у якім ахвярай стаў аўтамаатар, зафіксавана вечарам паблізу Ждановіч.

На 25-м кіламетры аўтадарогі Слабада—Навасяды падчас руху загараўся «Пантыак», кіраваў якім 34-гадовы жыхар Жодзіна. На халь, гаспадар аўтамабіля не змог выратавацца, знішчаны агнём і аўтамабіль. Зараз спецыялісты выявляюць прычыну ўзгарання.

Ігар ГРЫШЫН.

не былі сфарміраваныя. Не гатовы мы цяпер і для ўвядзення на прастору Саюза якой-небудзь трэцяй адзіннай валюты. На гэта ў першую чаргу не пойдзе Расійская Федэрацыя.

— Якія на сёння перспектывы Саюзнай дзяржавы?

— Перш за ўсё, я перакананы, што будаваць Саюзную дзяржаву трэба і надалей, паколькі быць разам — лёс нашых народаў.

Тут я хацеў бы адзначыць некаторыя моманты, звязаныя з рэалізацыяй саюзных пагадненняў, падпісаных у студзені мінулага года ў Санкт-Пецярбургу. Беларусь ужо выканала ўсе ўнутрыдзяржаўныя працэдуры, якія патрабуюцца для ўступлення гэтых дакументаў у сілу. У Расійскай Федэрацыі на сёння дзейнічае толькі дагавор аб сацыяльным забеспячэнні. Безумоўна, гэта вельмі важны дакумент, які рэгулюе ў тым ліку і пытанні пенсійнага забеспячэння, а таксама шэраг іншых, не менш актуальных. Але гэта пагадненне пакуль толькі адно, ратыфікаванае Расіяй. Пагадненне, што датычыцца медыцынскага забеспячэння, чатыры разы вярталася ў расійскі Мінфін па надуманым прычынах. Так, спачатку ў бюджэце не знайшлось сродкаў для бясплатнага лячэння Герояў Савецкага Саюза і кавалераў ордэнаў Славы трох ступеняў. Потым з'явіліся яшчэ нейкія пытанні. Цяпер міністэрства патрабуе ўзгадніць гэты дакумент з усімі расійскімі рэгіёнамі. Што ж да пагаднення, якое датычыцца свабоды перамяшчэння і выбару месца жыхарства, то яно пакуль нават не ўнесена ва ўрад для ратыфікацыі.

Тое, што адбылося ў расійскіх СМІ з асветленнем беларуска-расійскіх энергетычных перагавораў, недапушчальна. Да гэтага часу з'яўляюцца канфлікт без канца падаргаюць расійскія тэлеканалы, электронныя і друкаваныя СМІ. Іх выказванні тэндэнцыйныя і некампетэнтныя, а іншым разам сітуацыя нагадвае простае абліваанне граэзо Беларусі і ўсяго, што з ёю звязана. Гэта ўносіць раскол у першую чаргу ў расійскае грамадства.

Абгульняючы сказанае, можна з упэўненасцю заявіць, што Саюзная дзяржава павінна быць. Я лічу, што мы павінны жыць і будаваць наш агульны дом разам.

Марыя ГУЦАЛА, БЕЛТА.

Рабок «ЗВЯЗДЫ» ў гісторыі краіны сумесны праект з Дзяржаўным музеем гісторыі ВАР

ІМЁНЫ «ЗВЯЗДОЎЦАЎ» — У НАЗВАХ ВУЛІЦ; ЗНАХОДКІ ЮНЫХ СЯБРОЎ ГАЗЕТЫ

Да нас у рэдакцыю завіталі ўдзельнікі пошукавай групы гімназіі № 25 імя Рымы Шаршнёвай г. Мінска, якія прымаюць актыўны ўдзел у рэалізацыі сумеснага патрыятычнага праекта рэдакцыі газеты «Звязда» і Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны «Рабок «Звязды» ў гісторыі краіны», прысвечаны 90-годдзю газеты.

Здавалася б, гісторыкі грунтоўна даследавалі дзейнасць «Звязды» ў час Вялікай Айчыннай вайны. Але сапраўды, заўсёды ёсць невядомае нават у самым вядомым...

Вучні 10-га класа Ліза Ермакова і Сцяпан Манкевіч, а таксама кіраўнік музея гімназіі, настаўніца Беларускай мовы і літаратуры Аліна Казіміраўна Пахвалёная правялі дзсяткі сустрач з людзьмі, чый лёс так ці інакш звязаны з гісторыяй «Звязды» і чый жыццё — ужо сама гісторыя...

Народны мастак Беларусі Май Данчык: менавіта ў друкарні яго дзядулі, Герца Данчыга, і выйшаў першы нумар «Звязды» ў жніўні 1917-га. Вольга Браччылава працавала ў газеце да вайны — як і яе брат Аляксандр Русановіч, імя якога носіць адна з вуліц Мінска. Барыс Хасанавіч Александровіч — сын Хасана Мустафавіча Александровіча, рэ-

дакцыя 435 рублёў за квадратны метр. У выніку і набегла каля 200 тысяч рублёў.

З падлікамі разабраліся, але чаму працяглы час выкарыстоўваліся няправільныя тарыфы? На халь, гэтае пытанне фактычна засталася без адказу. «Мы тэлефанавалі ў камунгас, бралі лічбы з газет».

Адзіная прыемная навіна для сям'і Яфімовічаў у сітуацыі, што складалася, дык гэта, як падрэсліла бухгалтар гаспадаркі Марыя Прышчык, магчымае уяўненне даналічанай кватэрнай платы на адрасу, а на працягу года, можна нават часткамі. Ніякая пеня налічвалася на гэтую суму не будзе.

Сяргей РАСОЛЬКА.

— Вы як ліквідатар аварыі на ЧАЭС цалкам за неабходнасць будаўніцтва АЭС у Беларусі? Ці усё-такі часткова супраць?

— Асабіста я абсалютна перакананы ў неабходнасці будаўніцтва АЭС у Беларусі. Дзесяць гадоў таму пры аптыянні 90 чалавек са 100 казалі б, што Беларусь АЭС непатрабна. Але я і тады выступаў «за». Чым раней мы пабудуем АЭС, тым лепш будзе вага пакалення, якія маюць павышаную сістэму бяспекі і надзейнасці і выключаюць цяжкія аварыі з распаўсюленнем актыўнай зоны і выходам радыяактыўнасці ў наваколныя асяроддзі. Вергоднасць цяжкіх аварыяў для АЭС новага пакалення ў дзсяткі тысяч разоў меншая, чым для АЭС чарнобыльскага тыпу.

— На закандаўчым узроўні праблемы бяспекі падчас аварыі на АЭС прадугледжаныя?

— Усе пытанні, што датычацца бяспекі людзей, на закандаўчым узроўні прадугледжаныя.

— Умоўная сітуацыя: АЭС пабудавана, здарылася аварыя. Можае сказаць, што ўлады гатовыя ў такой сітуацыі дзейнічаць без памылкаў?

— Правакацыйнае пытанне. Памылкі заўсёды маюць месца, асабліва пры ліквідацыі надзвычайных сітуацыяў. Але сёння ў Беларусі бяспека працягвання грамадзян забяспечана. Для гэтага дзейнічае буйная дзяржаўная машына, якая займаецца пытаннямі забяспячэння бяспекі насельніцтва тэарэтычна, прапільваючы магчымае аварыі, і практычна. Вакол Беларусі знаходзяцца некалькі АЭС, і ў нас прапільваны магчымае наступствы аварыі на іх. Прычым будзе не толькі ў разліках, але і матэрыяльным забеспячэнні бяспекі насельніцтва. Наколькі мы гатовы да кожнай канкрэтнай аварыі? Выхваляцца не хочацца, але і ускладняць усё няма падстаў.

— Сёння людзі саюца, магчыма, не столькі баяцца АЭС, колькі памылкаў, якія раней ужо былі зробленыя.

— Паўтаруся, сёння ў свеце шмат самых розных АЭС. Так здарылася, што буйная аварыя адбылася менавіта на Чарнобыльскай. Але калі прапільчыць, колькі шкоды было нанесена аварыямі на АЭС і падчас іншых катастрофізмаў (экалагічных і прыродных) да аварыі прынесці большую шкоду. Доля праблем атамнай энергетыкі ў свеце вельмі нізкая, проста атамам мы напужаныя. І нельга цалкам сказаць, што беспадстаўна. Прычым гэту небяспеку нельга пабачыць. Праблема бяспекі вельмі важная. Але ў глабальным сэнсе (а не ў нашым постчарнобыльскім бачанні праблемы) надзейнасць АЭС вельмі высокая.

Аналіз сусветнага вопыту праектавання АЭС паказвае, што сёння ў далёкім замежжы і Расіі распрацаваны праекты АЭС новага пакалення, якія маюць павышаную сістэму бяспекі і надзейнасці і выключаюць цяжкія аварыі з распаўсюленнем актыўнай зоны і выходам радыяактыўнасці ў наваколныя асяроддзі. Вергоднасць цяжкіх аварыяў для АЭС новага пакалення ў дзсяткі тысяч разоў меншая, чым для АЭС чарнобыльскага тыпу.

— Умоўная сітуацыя: АЭС пабудавана, здарылася аварыя. Можае сказаць, што ўлады гатовыя ў такой сітуацыі дзейнічаць без памылкаў?

— Правакацыйнае пытанне. Памылкі заўсёды маюць месца, асабліва пры ліквідацыі надзвычайных сітуацыяў. Але сёння ў Беларусі бяспека працягвання грамадзян забяспечана. Для гэтага дзейнічае буйная дзяржаўная машына, якая займаецца пытаннямі забяспячэння бяспекі насельніцтва тэарэтычна, прапільваючы магчымае аварыі, і практычна. Вакол Беларусі знаходзяцца некалькі АЭС, і ў нас прапільваны магчымае наступствы аварыі на іх. Прычым будзе не толькі ў разліках, але і матэрыяльным забеспячэнні бяспекі насельніцтва. Наколькі мы гатовы да кожнай канкрэтнай аварыі? Выхваляцца не хочацца, але і ускладняць усё няма падстаў.

— Сёння людзі саюца, магчыма, не столькі баяцца АЭС, колькі памылкаў, якія раней ужо былі зробленыя.

— Паўтаруся, сёння ў свеце шмат самых розных АЭС. Так здарылася, што буйная аварыя адбылася менавіта на Чарнобыльскай. Але калі прапільчыць, колькі шкоды было нанесена аварыямі на АЭС і падчас іншых катастрофізмаў (экалагічных і прыродных) да аварыі прынесці большую шкоду. Доля праблем атамнай энергетыкі ў свеце вельмі нізкая, проста атамам мы напужаныя. І нельга цалкам сказаць, што беспадстаўна. Прычым гэту небяспеку нельга пабачыць. Праблема бяспекі вельмі важная. Але ў глабальным сэнсе (а не ў нашым постчарнобыльскім бачанні праблемы) надзейнасць АЭС вельмі высокая.

Аналіз сусветнага вопыту праектавання АЭС паказвае, што сёння ў далёкім замежжы і Расіі распрацаваны праекты АЭС новага пакалення, якія маюць павышаную сістэму бяспекі і надзейнасці і выключаюць цяжкія аварыі з распаўсюленнем актыўнай зоны і выходам радыяактыўнасці ў наваколныя асяроддзі. Вергоднасць цяжкіх аварыяў для АЭС новага пакалення ў дзсяткі тысяч разоў меншая, чым для АЭС чарнобыльскага тыпу.

За мяжу — па выхадных

Жыхарам вёсак Альманы Столінскага і Пераброўскага Дубровіцкага раёнаў Украіны стала лгчэзі хадзіць адзін да аднаго ў гасці. Паміж названымі населенымі пунктамі дзейнічае пункт спрошчанага пераходу мяжу.

Цяпер сваякам, якіх з абодвух бакоў жыве няма, не трэба ехаць за шмат кіламетраў на афіцыйны пераход «Ніжні Церабэжкоў». Да-статкова паказаць дакументы дзяржурнаму на КПП пагранатрада і можна з Альман ісці ва ўкраінскую вёску. Мяжу дазволена перасякаць пешшу, на веласіпедзе або на падводзе, а таксама на машыне пры наяўнасці страховага поліса. Пераход дзейнічае ў суботу і нядзелу з 8 да 20 гадзін. Масквоўя ўлады абедзвюх краін адкрылі новы пераход у адказ на просьбы жыхароў памежных вёсак.

Яна СВЕТАВА.

«Будуем дом»

Таку першую спецыялізаваную будаўнічую выстаўку правяло Гомельскае аддзяленне Беларускай гандлёва-прамысловай палаты. Яна выклікала велькую цікавасць не толькі ў работнікаў будаўнічых і праектных арганізацый, а і проста ў жыхароў горада і вобласці, якія мяркуюць узводзіць уласныя жыллы.

На выстаўцы дэманстравалі ўзоры новага ацяпляльнага абсталявання, будаўнічыя матэрыялы, энергазберагалыя тэхналогіі, рабочае адзенне, усё лепшае, што маецца ў будаўнічай галіне рэспублікі. Дарчы, свае тавары і паслугі рэкламавалі больш за 40 арганізацый краіны. І яшчэ. Вырашана падобныя выставы праводзіць у горадзе на Сожы штогод.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

Дэпутацкая трыбуна

«Абсалютна перакананы ў неабходнасці будаўніцтва АЭС»

На пытанні «Звязды» адказавае намеснік старшыні Камісіі па праблемах чарнобыльскай катастрофы, экалогіі і прыродакарыстанню Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Мікалай СЕРПІЕНКА, які ў першай ліквідацыі наступствы катастрофы на Чарнобыльскай АЭС выконваў абавязкі камандзіра палка хімічнай абароны.

— Апошнім часам неаднаразова ўзнімаецца тэма будаўніцтва ў Беларусі ўласнай атамнай электрастанцыі. На вашу думку, гэта гаворыць аб паступовым працэсе па ўзаамяненню энергетычнай бяспекі нашай краіны ці аб рэакцыі на энергетычны канфлікт з Расіяй?

— Я сёння не звязваў бы праблему будаўніцтва АЭС у Беларусі з энергетычнымі праблемамі з Расіяй. Праблема будаўніцтва АЭС у нашай краіне вывучаецца, прагназуюцца ўжо шмат гадоў. Больш таго, будаўніцтва Мінскай АЭС планавалася яшчэ ў часы СССР. Аднак аварыя на Чарнобыльскай АЭС унесла карэктывы, і насельніцтва стала ставіцца да будаўніцтва больш адмоўна, чым станюча. Шмат уплывовых палітыкаў таксама выказвалася аб тым, што ў атамных электрастанцыях Беларусь не мае патрэбы.

Тым не менш мы неабходна электрыфікацыя, якую мы самі вывучаем толькі ў невялікіх аб'ёмках. Для параўнання, доля атамнай энергіі ў энергетычным балансе многіх краін складае значную частку: у Японіі — 25 працэнтаў, Швецыі — 49, Францыі — 77, Славакіі — 57,8, Бельгіі — 56. Можна ўзгадаць і краіны былога СССР: Арменія — 35 працэнтаў, Літва — 80,6, Украіна — 45,1. Нам жа пераважную частку электраэнергіі прыходзіцца закупляць, што далёка не заўсёды выгадна.

Лічу аптымальным варыянтам развіцця энергетыкі ў Беларусі ўвод у 2015—2020 гадах ядзерных энергоблокаў агульнай электрычнай магутнасцю 2 млн кВт. У такім выпадку доля АЭС у вытворчасці электраэнер-

гэты будзе значна больш, чым у краінах, якія маюць атамную электраэнергію. Аднак гэта будзе не адзінае рашэнне. Мы павінны разглядаць і іншыя варыянты.

— Пры будаўніцтве АЭС у Беларусі ўзнікаюць дзве асноўныя праблемы. Першая — эканамічная. Як вы лічыце, ці будзе апраўдана ўкладанне буйных сродкаў?

— Будаўніцтва АЭС — вельмі дарагое задвальненне. Аднак гэта ўсё ж такі эканамічна выгаднае рашэнне, хоць затрачаныя сродкі і не акупляцца адразу, а праз некалькі гадоў. А магчыма і дзесяць гадоў. У нас трэба рабіць складаныя разлікі, ці можам мы сабе сёння дазволіць рабіць такія расходы. Гэта складана, бо на сёння неабходных сродкаў у нас у краіне няма. Але ў любым выпадку заўтра, праз год і праз два мы паўстаем сур'ёзнае пытанне недахопу электрычнасці, і мы прыйдзем да неабходнасці будаўніцтва АЭС. Сёння ў свеце вельмі шмат розных відаў АЭС па магутнасці, кошту, прынцыпу працы. Неабходна выбраць аптымальны праект і шукаць менавіта гэты праект.

— Другая праблема — псіхалагічная.

— Псіхалагічны аспект пры будаўніцтве АЭС для Беларусі — вельмі важны, калі не выключальны. Але ў любых спрэчных пытаннях заўсёды будучы незадаволеныя. Той, хто не разумее дзяржаўнай патрэбы ў АЭС, пойдзе на ўсё, каб не дапусціць магчымай небяспекі. Таму ў гэтай сі-

туацыі неабходна браць пад увагу толькі факты і доказы. Прычым прапільчыць не толькі фінансы і бяспеку, але і кампенсатыі насельніцтва. Апошняе — не менш важна, бо ў любым выпадку людзям, што будучы працяжваць вакал АЭС, ствараць пэўныя праблемы. Кампенсавача можна парознаму: будаўніцтвам жылля, леспаркавых зон, стварэннем іншых экалагічна кампенсуючых механізмаў і г.д. Таму людзям неабходна разтлумачыць, пераконаваць іх, спасылаючыся не толькі на беларускае заканадаўства і практыку, але і на сусветны вопыт. Мы сёння жывём ва ўмовах максімальна дапушчальных мераў. Калі будаўніцтва АЭС укладваецца ў іх, давайце дзейнічаць.

— Сёння людзі баяцца, магчыма, не столькі баяцца АЭС, колькі памылкаў, якія раней ужо былі зробленыя.

— Паўтаруся, сёння ў свеце шмат самых розных АЭС. Так здарылася, што буйная аварыя адбылася менавіта на Чарнобыльскай. Але калі прапільчыць, колькі шкоды было нанесена аварыямі на АЭС і падчас іншых катастрофізмаў (экалагічных і прыродных) да аварыі прынесці большую шкоду. Доля праблем атамнай энергетыкі ў свеце вельмі нізкая, проста атамам мы напужаныя. І нельга цалкам сказаць, што беспадстаўна. Прычым гэту небяспеку нельга пабачыць. Праблема бяспекі вельмі важная. Але ў глабальным сэнсе (а не ў нашым постчарнобыльскім бачанні праблемы) надзейнасць АЭС вельмі высокая.

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ
І ДЭПУТАТАЎ
МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

7 лютага
2007 г.
№ 6 (60)

ВЫСШАЯ ЦЕННОСТЬ — ЧЕЛОВЕК

Важнейшим событием политической жизни уходящего года стало издание Президентом Республики Беларусь Директивы № 2 «О мерах по дальнейшей дебиюрократизации государственного аппарата». Она является программным документом дальнейшей повсеместной дебиюрократизации государства, его функций, формирования подлинно народного государства, реализации на практике конституционного положения: «Человек, его права, свободы и гарантии их реализации являются высшей ценностью и целью общества и государства».

В Директиве № 2 дана критическая оценка проявления бюрократизма в государственной жизни. Государственный аппарат должен поднять на качественно новый уровень свою деятельность, преодолеть бюрократический стиль управления, значительно улучшить работу с гражданами.

Разумеется, критика недостатков в деятельности государственных служащих, важно помнить о том, что эти служащие составляют основу государства, его власти, элиту общества, определяющую пути социального развития. В целях преодоления бюрократического управления и сознания необходимо совершенствовать правовое положение государственных служащих на уровне должностных инструкций, управленческие процедуры принятия решений, повышать их правовую культуру и этику управления.

В процессе построения государства для народа участвуют все ветви государственной власти. В частности, Совет Министров Республики Беларусь постановлением от 25 июня 2004 г. № 759 «О критериях оценки работы руководящих кадров республиканских органов государственного управления, иных государственных организаций, подчиненных Правительству Республики Беларусь, облисполкомов и Минского горисполкома» утвердил перечень показателей эффективности работы облисполкомов и Минского горисполкома, одним из которых является состояние работы с заявлениями, предложениями и жалобами граждан и контроля за исполнением законодательства об обращениях граждан местными исполнительными и распорядительными органами. В постановлении от 26 мая 2005 г. № 544 Совет Министров пошел еще дальше: он обязал республиканские органы государственного управления, иные государственные органы, ему подчиненные, облисполкомы и Минский горисполком рассматривать работу с обращениями граждан как один из важнейших показателей деятельности государственных органов, иных организаций и их руководителей. Согласно указанному постановлению руководители государственных органов управления обязаны проводить личный прием граждан по месту их жительства и в трудовых коллективах, а также ежеквартально анализировать поступающие обращения граждан, постоянно контролировать состояние работы с ними в подчиненных (подведомственных) государственных органах, иных организациях.

Постановлением Совета Министров от 16 марта 2005 г. № 285 «О мерах по реализации Декрета Президента Республики Беларусь от 14 января 2005 г. № 2 «О совершенствовании работы с населением» и внесении изменений и дополнения в некоторые постановления Совета Министров Республики Беларусь» утверждена форма книги замечаний и предложений, Положение о порядке ее выдачи, регистрации, ведения и хранения. В перечне, в частности, указаны торговые объекты, объекты общественного питания, бытового обслуживания, жилищно-эксплуатационные организации, больницы, поликлиники, амбулатории, аптеки и аптечные киоски, пункты таможенного оформления, нотариальные конторы и бюро, юридические консультации, вокзалы, трамвайные и троллейбусные депо и т.д.

Важным способом улучшения работы государственного аппарата являются обращения граждан. Конституционный Суд в Постановлении от 2004 году оцелил обращения граждан как одну из важнейших форм взаимодействия государства и граждан, реализации гражданами права на участие в управлении делами государства и общества, закрепленного в статьях 37 и 40 Конституции.

На практике порой ограничивается право граждан на непосредственное обращение к руководителю, что вызывает их недовольство и обращения в Конституционный Суд, который в одном из своих решений признал не соответствующим положению Закона об обращениях граждан ограничения местными исполнительными и распорядительными органами устных обращений граждан на личном приеме непосредственно их руководителями.

Директива № 2 определяет направление борьбы с бюрократизмом в правоприменительной деятельности государственных органов и должностных лиц. В частности, в ней предписывается «государственным органам, их должностным лицам при принятии решений, затрагивающих права и законные интересы граждан, неукоснительно соблюдать требования законодательства, не допускать их произвольного толкования и «отсебятины» при применении. В случае неясности или нечеткости предписания правового акта решения должны приниматься исходя из максимального учета интересов граждан». Важно не допускать ограничения прав и свобод граждан, ухудшения их правового положения при каждой последующей конкретизации правовых норм того или иного нормативного акта.

Одним из важнейших путей преодоления бюрократизма в государственном аппарате является развитие самоуправления народа. Однако оно невозможно без активности граждан, их стремления, желания принести пользу своему Отечеству. Поэтому девизом нынешней пятилетки стали крылатые слова: «Государство для народа, для человека, а человек — во благо своего Отечества». Эта двуединная формула обязывает государство (его органы) и человека осуществлять свою деятельность в интересах друг друга. В этих условиях приобретают особую значимость обязанности граждан перед обществом и государством, поскольку от их осознания и степени реализации в повседневной жизни зависят права и законные интересы других граждан, комфорт и уют в каждом доме, благополучие в семьях, эффективное развитие нашего государства.

Анатолий ТИКОВЕНКО,
судья Конституционного Суда Республики Беларусь.

НА КАНТРОЛІ

ЗАКОН ЯК ДЫШАЛЬ?..

Минувшим летом разам са сваім знаёмым з Кіева я быў сведкам таго, як адзін грамадзянін, ідучы па вуліцы Карповіча, што ў Гомелі ў раёне Цэнтральнага рынку, кінуў «бычок» на тратуар, нягледзячы на тое, што нападэлькі стаяла ўрна. Гэта ўзбавіла міліцыянера, які тут жа адвёў парашальніка ў аўто і склаў адпаведны акт. Кіяўлянін адрэагаваў: «Крута! Вось бы так і ў нашай сталіцы».

Хутчэй за ўсё я і не прыгадваю бы гэты факт, калі б у пракуратуры Гомельскай вобласці аднаго з інфармацыйнага запісак аб выкананні Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 17 студзеня 2006 года № 91 «Аб узамачненні адказнасці за парушэнне заканадаўства аб ахове і выкарыстанні зямель, правілаў добраўпарадкавання і прынята рашэнне аб накладанні штрафу ў памеры 155 тысяч рублёў.

Не ведаю, чым кіравалася адміністрацыйная камісія ў першым выпадку, але пракуратура ўбачыла ў яго рашэнні незаконнасць і нелагічнасць. (Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

КАЛІ ТЫ ДЭПУТАТ АРГАНІЗУЮВАЦЬ, ГЕНЕРАВАЦЬ І... КАНТРАЛЯВАЦЬ

У Брэсце адбылася першая сесія гарадскога Савета 25-га склікання. Адкрываючы яе, старшыня гарадской выбарчай камісіі Васіль Снітко адзначыў, што ў склад гарадскога Савета абраны 40 дэпутатаў. 12 з іх працавалі ў папярэднім скліканні выбарчага органа. Мандатная камісія прызнала паўнамоцтвы ўсіх народных выбарнікаў. Старшыня гарадскога Савета абраны Генадзь Масыко. Генадзь Сяргевіч — чалавек вядомы ў горадзе над Бугам. У свой час ён узначальваў адзін з гарадскіх райвыканкамаў, а ў 90-х працаваў старшынёй Брэсцкага гарвыканкама. Пасля сесіі Генадзь Масыко даў невялікае інтэрв'ю карэспандэнту «МС».

— Пасля выбарання вы сказалі дэпутатам: «Мы павінны з вамі працаваць так, каб той, хто будзе вылучаць сваю кандыдатуру на новы тэрмін, з гонарам мог гаварыць пра вялікую ролю Савета ў горадзе». Але цяпер, наадварот, нярэдка можна пачуць, што роля прадстаўнічых органаў невялікая, што яны — ледзь не пасынікі выканаўчай улады. Што ж трэба рабіць, каб ваши, несумненна, правільныя словы не засталіся рыторыкай?

— У органах прадстаўнічай улады я не навічок. Працягнуў час быў старшынёй Масыкоўскага раённага Савета Брэста, калі гэта пасада сумяшчалася з пастом старшыні райвыканкама. І пра дэпутатскую работу ведаю не па чутках. Агулярціт Савета складаецца, на мой погляд, з добрасумленнасці, працавітасці кожнага дэпутата, з таго, наколькі прадстаўніч на сельніцтва ў Савеце апраўдае аказаны яму довер. Людзі маюць права чакаць ад дэпутата, каб іх думкі, ідэі, прапановы знаходзілі ўважэнне ў рашэннях гарадскога Савета, гарадскога выканаўчага камітэта. І заставаўся не проста пастановамі, а ператвараліся ў рэальныя справы.

— Як вы ацэньваеце асабовы склад новага Савета?

— У дэпутатскі корпус новага склікання ўваходзяць прадстаўнікі самых розных галін вытворчасці і народнай гаспадаркі. Большасць дэпутатаў заняты ў сацыяльнай сферы. І гэта нядрэнна. Значная частка бюджэту, як вядома, расходуюцца на сацыяльныя патрэбы. І ад таго, як будзе сфарміраваны бюджэт, на якія патрэбы затрачаны, у многім залежыць жыццё гараджан. А зацявяджае бюджэт, як вядома, сесія мясцовага органа ўлады.

Хачу адзначыць, што дэпутаты новага складу — людзі ў асноўным вопытныя, як у плане жыццёвым так і ў прафесійным, вытворчым. Есць урачы, настаўнікі, кіраўнікі будаўнічых і прамысловых прадпрыемстваў. Спадзяюся, што працаваць з такім калектывам, знаходзіць дзеловае паразуменне будзе не вельмі складана.

— У чым бачыце сваю ролю як кіраўніка такога высокаадукаванага, прадстаўнічага органа ўлады?

— Асноўную ролю старшыня Савета я вызначыў бы як арганізацыйную, генеруючую... і кантрольную. Бо, на вялікі жаль, бывае і такое, калі асобныя дэпутаты да канца склікання не б'юць цяжкасці ўспамінаючы, якую ж выбарчую акругу яны прадстаўляюць. Каб так не здарылася, павінны працаваць прэзідыум Савета і яго старшыня. А дэпутат абавязаны служыць сваім выбаршчыкам ад першага да апошняга дня.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ПРЫЯРЫТЭТЫ НОВАГА ГАРСАВЕТА

У Магілёве адбылася першая сесія гарадскога Савета дэпутатаў новага склікання. Старшынёй Савета стаў Валерый Свістуню. Ён абіраецца на гэтую пасаду ў трэці раз, а Магілёўскім гарсаветам кіруе з 2001 года.

На першай арганізацыйнай сесіі вызначыўся склад прэзідыума і створаны пастаянныя камісіі. Праца Магсарсавета 25-га склікання пачалася.

— Наша асноўная задача — усяляк паляпшаць жыццё гараджан, — кажаць «Местному самоуправлению» Валерый Свістуню. — А ў прырытэтах у нас актуальна працаваць з тэрытарыяльнага самакіравання (напрыклад, вулічны і дамавы камітэты), добраўпарадкаванне тэрыторыі — асабліва ў індывідуальных сектары забудовы, а таксама ўдзел у гарадской праграме аздараўлення насельніцтва.

— Наша асноўная задача — усяляк паляпшаць жыццё гараджан, — кажаць «Местному самоуправлению» Валерый Свістуню. — А ў прырытэтах у нас актуальна працаваць з тэрытарыяльнага самакіравання (напрыклад, вулічны і дамавы камітэты), добраўпарадкаванне тэрыторыі — асабліва ў індывідуальных сектары забудовы, а таксама ўдзел у гарадской праграме аздараўлення насельніцтва.

Ілона ІВАНОВА.

ТЕМА ДНЯ

НАД ПОВЫШЕННЕМ СТАТУСА ПРІДЭТСЯ ПОРАБОТАТЬ

12 января Президент подписал Указ № 21 «О повышении роли органов местного управления и самоуправления в решении вопросов жизнеобеспечения населения» — документ обозначил целый комплекс мер, реализация которых должна помочь Советам первичного уровня расширить свои возможности.

Сейчас он изучается и прорабатывается на местах теми, для кого, собственно говоря, и был предназначен. Судя по первым откликам, он вызвал ряд вопросов, окончательные ответы на которые, видимо, сможет дать только время.

Прокомментировать некоторые положения Указа, затрагивающие наиболее злободневные вопросы системы первичного уровня власти, мы попросили начальника управления по взаимодействию с органами местного самоуправления Секретариата Совета Республики Алексея СТЕПАНЕНКО.

— То, о чем так долго говорили представители местной власти всех уровней, свершилось — подписан Указ № 21 «О повышении роли органов местного управления и самоуправления в решении вопросов жизнеобеспечения населения». В чем же заключается новаторство этого документа? Я имею в виду в первую очередь то его часть, которая касается формирования финансово-экономической базы... Судя по звонкам с мест, далеко не все представители первичного звена власти увидели там для себя какие-то новые возможности.

— Никогда нельзя делать скорополительные выводы, озвучившие с документом лишь поверхность. У нас же некоторые любят, не разобравшись и не докопавшись до истины, до сути, сразу дать оценку: мол, ожидали большего... А

3 ВЁСКИ Ё ГОРАД. І НААДВАРОТ...

Ці ўдасца з дапамогай аграгарадкоў выправіць дэмаграфічную сітуацыю ў глыбінцы?

Старшыня сельскага Савета Міхаіл МОСКАЛЬ і ветэран вайны і працы Пётр АДАШКЕВІЧ.

Пётр Адашкевіч — чалавек на Дзяржыншчыне вядомы. Ён прайшоў дарогамі Вялікай Айчыннай — ваяваў у партызанах, мае шмат баявых узнагарод. Але не менш ордэнаў і медалёў ветэран заслужыў за шчырую, самаадданую працу — ён быў кіраўніком некалькіх гаспадарак на працягу 37 (!) гадоў.

Пасля «буму»

Упершыню Пятра Іванавіча прызначылі на адказную пасаду яшчэ ў 1938-м, ва ўзросце 23 гадоў. Пасля вызвалення Беларусі ён зноў прыступіў да мірнай справы — узначальваў калгас «Фалько», а пасля, на працягу трох дзесяцігоддзяў, — вядомае сельгаспрадпрыемства «Камінтэрн» Дзяржынскага раёна.

З 1948 г. Адашкевіч жыве ў вёсцы Томкавічы. Актыўна будаўца яна пачала толькі напрыканцы 1970-х гадоў. Тагачасны «бум» Адашкевіч дасюль памятае — узгадвае, як вёска літаральна звінела ад дзіцячых галасоў. Шкада, што ўздым працягваўся нядоўга, паколькі ўжо напрыканцы 1990-х гадоў жыхароў тут значна паменела. Моладзь у пошуках камфорту з'язджала ў горад, таму Томкавічы з цягам часу гублялі перспектывы. «Трэба ўмовы належна ствараць, тады праблем такіх унікаць не будзе, — лічыць 92-гадовы Пётр Адашкевіч. — Калі пачынаецца будоўля, то і вёска адраджаецца. Іншага проста не дадзена».

Цяпер у Томкавічах жыве 345 жыхароў, больш чым 200 з іх — працаздольнага ўзросту. Здавалася б, дэмаграфічная сітуацыя выглядае не зусім крытычнай. Аднак гэта толькі на першы погляд. У даволі буйной вёсцы зараз толькі 60 дзяцей, столькі ж пенсіянераў. Новы будынак мясцовай сярэдняй школы акажаўся даўгабудам — яго ўзвядзенне расцягнулася на дзесяць гадоў. Справа ўдалося давесці да завяршэння толькі дзякуючы дапамозе вобласці. Калі ствараўся праект школы, тут займалася 179 вучняў, а зараз — амаль удвая менш. Паводле прагнозаў дырэктара Томкавіцкай СШ Міхаіла Градаўца, праз некалькі гадоў колькасць дзяцей яшчэ зменшыцца — зараз у першым класе займаецца толькі адзін вучань! Праўда, як чакаецца, сёлета ў верасні першакляшак прыйдзе значна больш, але, тым не менш, праблема застаецца даволі вострай. Ці магчыма выправіць становішча і зрабіць вёску прывабнай для моладзі? Адаказам на гэтыя няпростыя пытанні можа стаць стварэнне аграгарадка. Як плануецца, такі статус сёлета набудуць Томкавічы.

Галоўнае — інтарэсы людзей

Увогуле ў Рубінкаўскім сельсавеце, у склад якога ўваходзяць Томкавічы, некалькі вялікіх вёсак. Акрамя будучага аграгарадка, гэта яшчэ Баравікі, дзе зараз 235 жыхароў. Адпаведна і інфраструктура быццам «падзелена» паміж Томкавічамі і Баравікамі — 2 сельскія Дамы культуры, 2 сярэднія школы, 2 крамы, 2 аддзяленні сувязі, 2 фельдчарска-акушэрскае пункты і г.д. Тлумачыцца ўсё проста: гэтыя вёскі з'яўляюцца цэнтральнымі сядзібамі двух гаспадарак — «Камінтэрна» і «Праўды». Пэўны час там апошняя аб'яднаны, і зараз тут адно сельгаспрадпрыемства — СВК «Праўда-агра». З цэнтрам у вёсцы Томкавічы. Асюль і прыярытэты, які надаецца менавіта гэтай населенаму пункту. Зробяць Томкавічы аграгарадком — «ажыўца» ўся акруга. Прынамсі, такія спадзяванні ў людзей.

Вялікую колькасць навакольных вёсак перспектывнымі не называюць — у вясмы з іх менш чым на 10 чалавек, у асноўным — людзі ва ўзросце. Увогуле чацвёртая частка жыхароў Рубінкаўскага сельскага Савета — гэта пенсіянеры. Састарэлыя не застаюцца без увагі. Работнікі сельскага Савета рэгулярна праводзяць падворны абход з мэтаю высветліць надзённыя патрэбы людзей і свечасова вырашыць магчымыя праблемы. Дапамога аказваецца адчувальна: напрыклад, Пятру Іванавічу Адашкевічу летас у хату прыводны газ правялі, для чаго амаль 300 метраў трубы «працягнулі». Усе работы для ветэрана зрабілі абсалютна бясплатна, за кошт раённага бюджэту. (Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Неабходна пачаць з галоўнага: грошы пасля выхода Указа з неба не упадуць (как на тое многія расцыхвалі). На гэты документ не толькі вызначаюць пути і напраўлення, но даюць канкретныя магчымасці, воспользавшыся котрыма, можна гэты дзень заработаць. Конечно, пры условіі развіцця істочніка на поўнапенія бюджета. Весама позітыўна то, што трэбаваўна Указа расцыхвалі на кадры с новым мысленіем і гібкім складом ума. А учытавая, што на последние годы в Советы прішлі люди с мировоззрением не только сегоднешнего, но и завтрашнего дня, то думаю, что успех их деятельности будет обеспечен.

Или, например, такой источник финансирования, определенный Указом, как сбор за осуществление деятельности по оказанию услуг в сфере агротуризма (зачисляется только в бюджет сельсоветов). Но проблема в том, что в одних регионах это дело развито, в других — нет. И Указ в какой-то мере подталкивает, стимулирует последних к тому, чтобы развивать на своем уровне этот вид деятельности. Далее предполагается, например, зачислять в бюджеты сельсоветов доходы от размещения денежных средств бюджетов первичного уровня. Вы можете сказать, что бюджеты эти в подавляющем большинстве слабые, что «размещать» с целью получения доходов нечего... Но такая ситуация не везде. У отдельных Советов есть (и были) возможности для размещения или вложения средств. Но, опять же, никто этим правом не воспользовался... А возьмите такой способ пополнения местного бюджета, как дивиденды на доли (акции), находящиеся в коммунальной собственности сельсовета. На мой взгляд, за этим будущее. Почему бы Советам не вложить средства в акции какого-то предприятия или создать его, скажем, на долевого основе? Разве кто-то этим раньше занимался?

— Раньше сельские Советы могли сами устанавливать местные налоги и сборы, которые «оседали» на их же территории. Сегодня, по речень налогов и сборов, котры полностью или частічно зачисляются в бюджеты первичного уровня, определяют уже Советы депутатов областного и базового (районного) уровней, и это положение осталось без изменений... — Давайте разберемся, что здесь предполагается. Допустим, при утверждении соответствующих бюджетов областной Совет определяет перечень местных налогов и сборов, вводимых (бюджетный) год, и при этом четко указывает, какой процент от них будет зачисляться в бюджеты первичного уровня (здесь, кстати, не установлен никаких границ, это может быть и 30 процентов, и 50, и т.д.). То есть, вводит местные налоги и сборы в соответствии с Законом Республики Беларусь о бюджете будут областные и районные Советы, но зачисляться то они будут (полностью или частично) в бюджеты первичного уровня.

— Но здесь существует опасность, что областной Совет не захочет (рассчитает) делиться с сельским Советом хотя бы частью местных сборов... — Этот вариант не исключен, и в особенности в том, что касается объемов частично зачисляемых средств. Но думаю, что, болюющий за дело председатель областного или районного Совета знает и понимает (по крайней мере, должен понимать): если будет необходимый порядок на местах, на низовом уровне, там, где непосредственно живут и работают люди и где больше всего проблем, значит, будет толк и выше — на уровне района, области. Не надо бояться отдавать, не надо думать, что, кроме тебя, этими деньгами никто по-умному, по-хозяйски не распорядится. (Окончание на 2-й стр. «МС».)

ЗЯМЛЯ І ЛЮДЗІ МІНШЧЫНЫ

На новай вуліцы вёскі Томкавічы.

Сакратар сельвыканкама Святлана ГАЛІМСКАЯ і галоўны бухгалтар Таццяна ЗУБАР ўпэўнена авалодваюць камп'ютарнай тэхнікай.

Святлана ГАЛІМСКАЯ і Таццяна ЗУБАР ўпэўнена авалодваюць камп'ютарнай тэхнікай.

У нас некотрыя любяць, не разобравшыся і не докопавшыся до истины, до сути, сразу дать оценку

У нас некотрыя любяць, не разобравшыся і не докопавшыся до истины, до сути, сразу дать оценку

У нас некотрыя любяць, не разобравшыся і не докопавшыся до истины, до сути, сразу дать оценку

У нас некотрыя любяць, не разобравшыся і не докопавшыся до истины, до сути, сразу дать оценку

У нас некотрыя любяць, не разобравшыся і не докопавшыся до истины, до сути, сразу дать оценку

У нас некотрыя любяць, не разобравшыся і не докопавшыся до истины, до сути, сразу дать оценку

У нас некотрыя любяць, не разобравшыся і не докопавшыся до истины, до сути, сразу дать оценку

«Небеспечны» працаздольны ўзрост

Адной з прычын дысбалансу паміж попытам і прапановамі на рынку працы Міншчыны з'яўляюцца асаблівасці цяперашняй камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінскага аблвыканкама Ала Мікалуцкая. У прыватнасці, даводзіцца канстатаваць: зараз да 70 працэнтаў ад агульнай колькасці вакансій разлічана на выкарыстанне «мужчынскай» працоўнай сілы. І ў той жа час найбольшую ўдзельную вагу (52 працэнт) сярод працаздольнага насельніцтва рэгіёна складаюць наадварот жанчыны.

Ці не галоўным тлумачэннем падобнай сітуацыі можна назваць значнае (у 1,3 раза) перавышэнне паказчыка смяротнасці мужчынскага насельніцтва ў працаздольным узросце. Прычым, значыцца Ала Мікалуцкая, больш высокая смяротнасць мужчын выдзяляе да страты працоўнага патэнцыялу рэгіёна, аднак і да такіх негатыўных з'яў, як дыспропорцыя ў шлюбнай структуры грамадзян і роста колькасці няпоўных сем'яў.

Летас смяротнасць сярод працаздольнага насельніцтва ад захворванняў удалося знізіць. І ў той жа час факт застаецца фактам: да 75 працэнтаў выпадкаў заўчаснага зыходу з жыцця ў рэгіёне маюць зусім «неабавязковыя» прычыны — няшчасныя здарэнні, атручванні, траўмы. У мінулым годзе толькі ў выніку пажараў загінулі 267, самазабойстваў — 469 і пераахладжэння — 142 чалавекі. Да таго ж практычна кожная сям'я заўчасна смерць тлумачыцца ўжываннем алкаголю, а кожная пятая — наступствамі дарожна-транспартных здарэнняў.

У сувязі з гэтым, паведаміла Ала Мікалуцкая, у вобласці пастаўлены задачы пашырыць сетку лячэбных устаноў, якія будуць здзяйсняць лячэбнае грамадзян ад наркатычнай і алкагольнай залежнасці, а таксама распрацаваць сістэму ўліку асобаў, якія маюць такую залежнасць. Да таго ж не менш значным напрамкам застаецца прафілактыка вытворчага траўматызму і прафесійных захворванняў. Яго паказчыкі ў рэгіёне змяняюцца, і не ў апошнюю чаргу — дзякуючы мадэрнізацыі і рэканструкцыі вытворчасці, а таксама практыцы работы мабільных груп, якія займаюцца папярэджаннем няшчасных здарэнняў у сельгаспрадпрыемствах падчас пасяўной і жніва.

Між тым, яшчэ адзін шлях скарачэння «дэмаграфічных нахжкі» — нараджальнасць. Апошнім часам тут таксама назіраецца шэраг крызісных з'яў, такіх, як масавае распаўсюджванне нештатдзетнасці (стаўка на сям'ю з 1—2 дзецьмі), рэзкае зніжэнне нараджальнасці да ўзроставай групы да 20 гадоў, рост нараджальнасці па-за шлюбам. Таму, мяркую Ала Мікалуцкая, сёння асаблівае значэнне набываюць захады па ўмацаванні інстытута сям'і. Так, толькі ў мінулым годзе ў вобласці быў адчынены першы ў краіне Музей Маці ў Салігорску, выдадзена кніга і зняты кінафільм аб лепшых маці Міншчыны. Апроч таго, ужо сталася традыцыяй правядзенне конкурсу «Лепшая шматдзетная сям'я».

Пры гэтым, значыцца Ала Мікалуцкая, менавіта зараз у рэгіёне складаюцца нягледзячы на дэмаграфічныя шанцы. Аналіз сведчыць, што абсалютная большасць нараджэнняў прыпадае на жанчын ва ўзросце ад 20 да 29 гадоў. І колькасць такіх жанчын бліжэйшым часам будзе ўзрастаць.

Сяргей ГРЫБ.

Пытальнік НА АБОД ПАЦЬЕНТАЎ — ТОЛЬКІ З МЕДЫЦЫНСКАЙ КАРТКАЙ

Паважаная «Звязда», я даўні твой чытач і падпісчык. Знаходзячыся на лічбніку ў шпіталі інвалідаў Вялікай Айчыннай вайны, у мяне ўзнікла пытанне да Міністэрства аховы здароўя, адказ на якое я спадзяюся знайсці на старонках газеты. Чаму б не забараніць урачам наведванне пацыентаў у палатах без медыцынскіх карткаў, дзе знаходзіцца ўся гісторыя хваробы, скаргі пацыента, падшыткі аналізаў і гэтак далей? На маю думку, немагчыма пры абходзе 25—30 чалавек захаваць у памяці ўсю важную інфармацыю, якая датычыцца таго ці іншага хворага. Ад настайніку ж патрабуюць, ідучы на ўрок, ка паць сабой план ўрока?.. А чаму ў такім разе ў шпіталі ўрач не бярэ з сабой нават бланкет, дзе можна было б штосці прызначыць, не кажучы ўжо пра гісторыю хваробы?

З павагай, Павел Міхайлавіч Лярыёнаў, г. Магілёў.

Адказы на пытанні, якія хвалілі нашы чытачы, мы атрымалі, так бы мовіць, з самых першых вуснаў, ад галоўнага ўрача Рэспубліканскага клінічнага шпіталі інвалідаў Вялікай Айчыннай вайны імя П.М. Магарава П.М. Магарава і рэдакцыю газеты «Звязда» па пытанню арганізацыі працы шпіталю. Узнятыя ў вероцце пытанні былі абмеркаваныя ў працоўным калектыве.

Пры паступленні на стацыянарнае лячэнне на кожнага пацыента афармляецца медыцынская картка стацыянарнага хворага (гісторыя хваробы), у якой адлюстроўваюцца даныя аб стане пацыента і лячэбна-дыягнастычныя мерапрыемствы. На абодва ў палаты лекачы ўрач накіроўваюцца з медыцынскай карткай стацыянарнага хворага і лістом назначэння, аглядае хворых, затым з улікам вынікаў дыягнастычных даследаванняў робіць адпаведныя запісы ў медыцынскай картцы стацыянарнага хворага і карцірку лячэння.

Такім чынам працэс уводу дыягнастычных пацятцаў у «Рэспубліканскі клінічны шпіталь інвалідаў ВВА імя П.М. Магарава» арганізаваны і праводзіцца ва ўстаноўленым парадку.

У маі 2006 года Рэспубліканскім саветам Беларускага грамадскага аб'яднання ветэраннаў па ўзгодненню з Міністэрствам аховы здароўя Рэспублікі Беларусь праведзена праверка работы шпіталю. Дадзена высокая ацэнка.

«За» ў гэтым пытанні выступілае якасць жыцця жанчын, якая павышаецца ва ўсім свеце. Сёння жанчыны ў 40 гадоў — не та, што 30 гадоў таму. Паляпшаюцца тэхналогіі на працы, становіцца больш зручным быт, падтрымліваюцца жаночае здароўе, ідзе паўстанне клопат пра яго. Жанчыны і самі не думаюць пра ўзрост, займаюцца фітнэсам, падтрымліваюць форму.

(Заканчэнне на 6-й стар.)

Жанчыны — за Дзень бацькі

Гродзенскі абласны Савет жанчын лічыць карысным заўважэннем у рэспубліцы Дзень бацькі. Такая пазіцыя была агульна на пленуме гэтай арганізацыі.

У планах на гэты год — запраسیць грамадскасць да абмеркавання та «круглым сталом» тэм «Не — сацыяльнаму сіроцтву», «Жанчыны супраць п'янства», «Здаровае сям'я — моцная дзяржава». Будуць праведзеныя акцыі «Мама малако» і «Каліва ёдзенай солі — крок да здароўя», абласны агляд-конкурс сярод жанчын-прадпрыемальнікаў «Сэрца аддаю дзецям» і конкурс «Лепшая шматдзетная сям'я». Для распаўсюджвання цікавага вопыту работы прэзідыям абласной жаночай арганізацыі выпускае інфармацыйны бюлетэнь, а неўзабаве мяркуе адкрыць сайт у Інтэрнэце.

І ПАМОЧНИК, І ДАРАДЧЫК

У Гродзенскім абласным радзільным доме завяршаецца рэканструкцыя, у прыватнасці, па-новаму ўжо выглядае аддзяленне анестэзіялогіі і рэанімацыі. Не толькі чыста знешне, але і па аснашчэнні самым сучасным абсталяваннем, якое значна палепшыць якасць медыцынскай дапамогі.

У вобласці пакапаціліся аб закупцы найноўшага абсталявання для дародавай УГД-дыягностыкі ва ўсе жаночыя кансультацыі, сучасны эндаскапічны цэнтр дзейнічае на базе аддзялення гінекалогіі Гродзенскай цэнтральнай клінічнай бальніцы. А абласны радзільны дом становіцца перынатальным цэнтрам трэцяга ўзроўню, а значыць, будзе для будучых мам не толькі памочнікам у вырашэнні канкрэтных праблем, але і дарадчыкам па адносінках да здароўя — свайго і дзіцяці. Аб тым, наколькі гэта важна, сведчыць той факт, што больш за палову цяжарных жанчын маюць захворванні, якія могуць паўплываць на здароўе дзіцяці.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ХТО ПЕРАЦЯГНЕ?

А на мой погляд...

«Цікавая праца, прыстойны заробак — і моладзь будзе заставацца ў вёсцы»

Дэмаграфічная бяспека краіны ў многім залежыць, напэўна, і ад таго, ці зможа дзяржава спыніць адток насельніцтва з сельскай мясцовасці, з невялікіх гарадоў. Ці адбываюцца нейкія станоўчыя зрухі ў гэтым накірунку ў вашым рэгіёне?

Галіна ПЫРКО, галоўны спецыяліст аддзела архітэктуры і будаўніцтва Петрыкаўскага райвыканкама, мае дзеці дзясці

— Каб моладзь заставалася жыць у сваіх родных мясцінах, у сваіх гарадках, у яе павінна быць цікавая праца і прыстойны заробак. Адзін мой сын вярнуўся ў Петрыкаў, працуе энергетыкам, мае неаблагу для нашага горада зарплату. А другі не хоча вяртацца, бо наўрад ці знойдзе тут працу па спецыяльнасці. Навошта тады было вучыцца, праўда? Асабіста я не заўважаю сярод цяперашняй моладзі асаблівага жадання застацца дома, юнакі і дзяўчаты імкнуцца з'ехаць у абласныя гарады, у сталіцу. Вы ж ведаеце, моладзі патрэбна ўсё і адразу (смяецца): і прэстыжная работа, і добры заробак. Хоць, напрыклад, зараз у нас можна атрымаць без праблем крэдыт на будаўніцтва, чым многія і карыстаюцца. Толькі возьмуць шлюб, адразу становіцца на ўлік. Калі гаварыць пра індывідуальную забудову, дык тут і чаргі фактычна няма ніякай, ды і зямельныя ўчасткі выдзяляюцца без праблем. Іншая справа, што на вёсцы мала будуюцца. Нават шматдзетныя сем'і, у якіх зараз з'явіліся шматлікія льготы ў гэтым плане, імкнуцца найперш набываць жыллё на другасным рынку.

Ірына ГАРБАЧЭўСКАЯ, чэсоева беспрацоўная, в. Граўжышкі Ашмянскага раёна, выхоўвае траіх дзяцей

— Праблема ў тым, што ў нас няма працы ў калгасах, невялікі заробкі. Ад гэтага, дарэчы, людзі і п'юць, бо мала зарабляюць. Я, напрыклад, нядаўна звольнілася з пасады начальніка папаштовага аддзялення, бо зарабляла 220 тысяч рублёў, праўда, працавала толькі чатыры гадзіны ў дзень. А я б з задавальненнем працавала і поўны дзень, дык няма ж працы. Адказалі, што ў нас не аграгарадок. Увогуле аграгарадкі — гэта добра, але найперш яны павінны забяспечваць людзей працай. Я б і ў цэх які пайшла працаваць, калі б хто ў нас яго адчыніў. Што такое 220 тысяч? Зарабляць трэба 400—500, нават 600 тысяч. А ў мяне ж двое дзетак на платнай форме навучання. Дачка ў Мінску на другім курсе ў БАТУ вучыцца. Кажу, мама, зрабі ўсё, каб у горадзе застацца. У горадзе ж жыць, напэўна, крыху лягчэй: і працу знайсці з добрым заробкам, і ў бытавым плане — з тымі ж прадуктамі харчавання. Таму найперш моладзь і імкнецца з'ехаць з сельскай мясцовасці. Мы хутэй за ўсё таксама будзем дом прадаваць, пераедзем жыць у Ашмяны.

Ганна КАЧАН, пенсіянерка, вёска Рэдзігірава Лунінецкага раёна, мае траіх дзяцей

— Наш населены пункт мае статус аграгарадка. І людзі, у тым ліку і моладзь, застаюцца працаваць у вёсцы, ідуць, скажам, на ферму. Нават з іншых вёсак едуць да нас, ствараюць тут сем'і, дзясці нараджаюць. Такім маладым сем'ям выдзяляюць прэзідэнцкія домкі. Іх у нас вельмі шмат і іх працягваюць будаваць далей. ФАП у нас вельмі прыгожы, магазін, шмат індывідуальных прадпрыемальнікаў гандлююць. Карацей, ёсць усё умовы. Праўда, усё мае толькі той, хто добра працуе. У нас на вуліцы, скажам, амаль у кожным двары — машына, а то і дзве—тры. І трактары ёсць на падворках, і грузавыя машыны. Вельмі папулярныя зараз крэдыты: і бяруць ця да будыцца як ты самых машын, так і для спажывецкіх патрэб — на тэлевізары, халадзільнікі, іншую бытавую тэхніку.

Алена УМЭТАВА, намеснік дырэктара гандлёва-закупачнага прадпрыемства і знешнеэканамічнай дзейнасці Смалевіцкага раённага спажывецкага таварства, мае дачку.

— Давайце з вамі параважам. Узьць хоць бы тыя крэдыты. Маёй дачцы 22 гады, яна замужам, у сям'і ёсць дзіця, плануецца нарадзіць другое. Заробак дачкі 200—300 тысяч рублёў, мужа яе — 450—500 тысяч. Яна зараз будуюцца, дык воле двухкамаватара ў горадзе плошчай 60 квадратных метраў летас каштавала 80 мільянаў рублёў. Гэта без уліку працэнтаў па крэдыту. Няхай ён і льготны — пад 3 працэнты гадзінны, гэта ўсё роўна, лічу, шалёныя грошы. Таму, выкажу асабістае меркаванне, моладзь не надта імкнецца затрымацца ў сельскай мясцовасці. Што значыць застацца ў калгасе? Гэта праца ўлетку без выхадных, цяжкая ўмова... А сучаснай моладзі зараз патрэбна іншае. Магчыма, канешне, уплывае блізкае знаходжанне сталіцы, недзе ў глыбіні людзі, пэўна ж, думаюць інакш. А для мяне дабрацца з дому да працы на транспарце — амаль тое ж самае, што з'ездзіць у Мінск. Калі б не патрабавана абавязковай сталічнай прапіскі, уладкавалася б на працу ў горад сама. Каб моладзь заставалася ў вёсцы, патрэбна добрая праца, прыстойны заробак, забяспечанне маладых спецыялістаў жыллём.

Аляксандр ГЕРАШЧАНКА, начальнік інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах па Чачэрскаму раёну, у сям'і выхоўваецца дзіця

— Адбываюцца, адназначна. Магчыма, не ў такіх вялікіх аб'ёмах, як хацелася б адразу, але калі параўнаць вёску зараз і колькі гадоў таму — зрухі будучы відэаюцца. Па-першае, узровень жыцця ў сельскай мясцовасці павышаецца. Дзялі насельніцтва даступныя сацыяльныя, бытавыя паслугі. Па-другое, іх спектр павялічваецца. Напрыклад, сістэма камбітаваў бытавога абслугоўвання колькі гадоў таму фактычна развалілася, а зараз яна дынамічна развіваецца. У раёне будуюцца аграгарадкі, рамонтныя школыныя, культурныя ўстановы, у іх завозіцца новае абсталяванне. Шмат увагі надаецца пытанню дабраўрадкавання: прыёмам працуюць на чыстому гораду, з акуратнымі тратуарамі, праезнай часткай. Магчыма, да вялікіх гарадоў мы яшчэ ў нечым і недацягваем, але шмат станоўчых зрухаў, паўтаруся, ёсць ужо зараз. Таму, па маім асабістым назіраннях, моладзі зараз больш застаецца ў родных мясцінах. Ды і кіравніцтва раёна рэгулярна сустракаецца з выпускнікамі школ. Пагадзіцеся, малады спецыяліст, адпрацаваўшы па размеркаванні два гады, хутэй за ўсё вярнецца бліжэй да сваёй сям'і. А настаўнік, урач з мясцовых вярнуцца і будучы жыць і працаваць дома. Як на мой погляд, дык і нараджаюць у маладых сем'ях апошнім часам пачалі больш. Што вы кажаце? Улічваючы паляпшэнне жыццёвых умоў, ці задумваўся аб папаўненні ўласнай сям'і? (смяецца.) Як кажуць, усё можа быць.

Сяргей СТАРЫНАЎ.

Крайняя здыраўя

Выпуск № 3 (16)

ПРАЦЯГ І ПРАЦЯГЛАСЦЬ ЖЫЦЦЯ

Вядома, што ўзровень развіцця аховы здароўя, даступнасць медыцынскіх паслуг — толькі адзін з фактараў, ад якіх залежаць і працяг, і працягласць жыцця канкрэтнага чалавека. Памыліцца той, хто аддае гэтай фактараў першае месца і мае рацыю той, хто ўсведамляе месца і ролю медыцыны ў вырашэнні праблемы працягання жыцця.

Заканамерна, што падаткапаліцельшчыкі і карыстальнікі медыцынскіх паслуг жадаюць ведаць, у якой частцы айчынай медыцыны застаецца не толькі даступнай, але і якаснай. Пра гэта і многае іншае, што можа быць важным для кожнага з нас, расказвае першы намеснік міністра аховы здароўя Рэспублікі Беларусь Роберт ЧАСНОЙЦЬ.

— Раскажыце, калі ласка, Роберт Аляксандравіч, нашым чытачам па некаторых дасягненні апошніх гадоў у галіне аховы здароўя.

— Згодна з Канцэпцыяй развіцця аховы здароўя Рэспублікі Беларусь на 2003—2007 гады, Дзяржаўнай праграмай рэалізацыі асноўных накірункаў удасканалення дзейнасці арганізацый аховы здароўя, Дзяржаўнай праграмай развіцця першаснай медыцына-санітарнай дапамогі на 2003—2007 гады, Дзяржаўнай праграмай развіцця спецыялізаванай медыцынскай дапамогі на 2004—2007 гады, айчынная медыцынская дапамога скіравана на больш эфектыўнае перамеркаванне рэсурсаў і ўкараненне менш затратных яе відаў. Гаворка ідзе, напрыклад, пра ўвядзенне ўрачоў агульнай практыкі ці сямейных урачоў, з'яўленне стацыянараў на даму, дзённых стацыянараў, цэнтраў амбулаторнай хірургіі, стварэнне мікраэгіянальных медыцынскіх цэнтраў з канцэнтрацыяй на рэспубліканскім узроўні медыцынскай дапамогі высокіх тэхналогій. Дарэчы, зараз на разглядзе ва ўрадзе знаходзіцца канцэпцыя развіцця высокатэхналагічных відаў медыцынскай дапамогі ў 2007—2010 гадах.

Была ўведзена сістэма персанфікаванага ўліку і водпуску лекавых сродкаў па льготных умовах. Ва ўсіх рэгіёнах адкрыліся мікраэгіяналы стацыянарныя аддзяленні медыцынскай рэабілітацыі, набліжаныя да месца пражывання хворых і інвалідаў. А з мэтай ўкаранення прынцыпу «адно акно» перагледжаны парадак прыёму грамадзян у выхадныя дні, адпрацаваны парадак работы з грамадзянамі па выдачы даведак.

Жыколі не позна

Чытаю гэтыя імёны і сэрца радуецца: Кім Бэсінгер — нарадзіла дачку ў 41 год. Мадона — першую дачку ў 38, сына ў 41 год. Джына Дэвіс, маці траіх дзяцей, убачыла свайго першынецца, калі ёй было 46 гадоў. Джулія Робертс не хаваля, што сваіх дваіяткаў ў 36 гадоў нарадзіла пасля экстракарпальнага апладнення, а цяпер чакае трэцяга дзіця. Познай мамай стала Шэры Блэр, жонка прэм'ер-міністра Вялікабрытаніі, якая ў 45 гадоў нарадзіла чацвёртае дзіця. Ёсць надзея стаць мамі пасля 40 гадоў у жонкі расійскага спевака Аляксандра Буцінова і жонкі Дамітрыя Паўцова актрысы Вольгі Драздовай, якой 41...

Але гэта там, у іх, у зорным свеце, дзе магчымыя розныя чуда. А што ж да нас, смяротных? І жыццё не тое, і здароўе. Але ці не галоўнае — жаданне мець дзіця? Жаданне, якое вяртае чужады, вядомых людзей з бліжэйшай часоў: Іакім і Ганна нарадзілі Багародзіцу, калі было ўжо ў паважаным узросце. Зусім немаладоў нарадзіла маці Іаана Хрысціянна.

Гэта не бывае позна. Напэўна, бывае не так лёгка. Стаць мамай можна і ў 20, і ў 40. У розных пакаленняў, напэўна, і розныя ўсплывы пра тэрміны жыцця, больш прыдатныя для мацярынства. Пакаленне нашых мам і бабуль лічыла, што трэба выходзіць замуж і нараджаць дзяцей

— Якія ўвогуле формы і метады работы выходзяць на першы план у гэтым годзе?

— Пільную ўвагу мы будзем удзяляць рабоце школ здароўя для хворых, якія пакутуюць ад самых розных паталогій, кругласюжанаму мадэрнаму афармаванню кансультаванню па тэлефону, прыёму хворых у прыёмна-дыягнастычных аддзяленнях гарадскіх, абласных і рэспубліканскіх арганізацый аховы здароўя, правядзенню акцый па ранняму выяўленню захворванняў і фарміраванню здаровага ладу жыцця. Ёсць намер шырока выкарыстоўваць ананімнае анкетавае ўзростнае апытанне ўрачоў, умацніць работу па дыягнастыцы і этыцы мадэрнаму, стварыць пры гарадскіх і абласных бальніцах, на рэспубліканскім узроўні камісіі па экспертнаму неспрыяльнаму для ўзроставага меддапамогі для ўрэгулявання канфліктаў паміж пацыентамі і лячэбнымі ўстановамі. Канешне, будзем актывізаваць работу па дынамічнаму назіранню за хворымі, аказанню неадкладнай дапамогі ва ўмовах паліклінікі. У частковы ўрач будзе кантраляваць усё віды медыцынскай дапамогі, дзеля чаго

даведзена перагледзець нарматывы яго працоўнага часу. Запланаваны і перагляд нарматыўных дакументаў, якія зацвярджаюць формы першаснага статыстычнага ўліку, што дазволіць павялічыць час аказання хвораму неабходнага аб'ёму дапамогі. Для ранняй дыягностыкі адхіленняў у здароўі правядзём дыспансерызацыю насельніцтва.

— Як вы ацэньваеце ўзровень аказання медыцынскай дапамогі ў рэгіёнах? Дзе сёння існуе кадравая праблема?

— З мэтай развіцця і аптымізацыі першаснай медыцына-санітарнай дапамогі ажыццяўлялася ўдасканаленне арганізацыйна-метадычнага і прававога забеспячэння, падрыхтоўка ўрачоў і сярэдняга мадэрнаму, умацаванне матэрыяльна-тэхнічнага стану арганізацый, якія аказваюць першасную дапамогу. У Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі 15 776 ўрачоў летас павысілі кваліфікацыю і 10 623 спецыялісты сярэдняга звяна прайшлі перападрыхтоўку.

Па-ранейшаму нізкая ўкамплектаванасць урачамі захоўваецца ў Мінску і Гомельскай вобласці — каля 75 працэнтаў, што тлумачыцца высокім каэфіцыентам сумяшчальнасці ў гэтых рэгіёнах. Асабліва нізкая ўкамплектаванасць урачамі-фтызіятрамі адзначаецца ў Мінску — 67 працэнтаў і Мінскай вобласці — 64 працэнты.

Мясцовыя ўлады павінны разглядаць пытанне стварэння падпарты хуткай медыцынскай дапамогі з улікам колькасці выклікаў і часу, які аднімае дарога, а таксама стварыць станцыі ў новых мікраэгіянах. У сельскім, ад-

даленым раёне павінен быць дадатковы пост аб неабходна прадугледзець стварэнне мікраэгіянаў станцыі.

— У якой частцы медыцыны застаецца бясплатнай, а ў якой — платнай?

— Грамадзяне Рэспублікі Беларусь маюць права на бясплатную медыцынскую дапамогу ў дзяржаўных лячэбна-прафілактычных установах аховы здароўя, якія фінансуюцца з бюджэту. Медыцынскія паслугі, якія прадастаўляюцца дзяржаўнымі арганізацыямі на платнай падставе, вызначаны адпаведным Пералістам у яго ўвайшлі 37 відаў платных медыцынскіх паслуг, якія не з'яўляюцца жыццёва неабходнымі для пацыентаў і не ўваходзяць у зацверджаныя ва ўстаноўленым парадку пратаколы абавязковага абследавання і лячэння. Гаворка ідзе пра касметалагічныя паслугі, пластычную хірургію, кансультацыйную, дыягнастычную і метадычна-адукацыйную дапамогу, якая аказваецца па дагаворах арганізацый незалежна ад формай уласнасці, стаматалагічную дапамогу, кансультацыйную-спецыялістаў, медыцынскую рэабілітацыю, якая ажыццяўляецца па жаданню грамадзян пры адсутнасці медыцынскіх паказанняў і г.д. Платныя паслугі аказваюцца на падставе заключанага ў пісьмовай форме дагавора.

Плануецца пазтапа на пераісці да стварэння ўнітарных прадпрыемстваў лячэбна-прафілактычнага профілю, дзе будуць аказвацца ўсе медыцынскія паслугі і толькі платна. На сёння тэма прадпрыемстваў створаны ў Баранавічах, Пінску, Гродне, Брэсце, у стадыі адкрыцця — у Мазыры.

(Заканчэнне на 7-й стар.)

нае, таму што маладая мама вельмі баіцца страціць фігуру. І ў рэшце рэшт — так ёй зручна, яна вольная рабіць свае справы.

Псіхолог сцвярджае, што «познія мамы» больш спакойныя, упэўненыя, больш часу аддаюць сваёму дзіцяці. Яны настроены на роды больш пазітыўна і адчуваюць сябе больш упэўнена. Яны сціпныя карміць грудзямі. Іх дзеці, па статыстыцы, лепш паспяваюць у школе. А даследаванні ўніверсітэта горада Масачусэтс паказалі, што ў жанчын, якія нарадзілі дзяцей у 35—40 гадоў, ёсць усё шанцы дажыць да 80 гадоў.

І ўсё-такі наўрад ці «познія мамы» думаюць пра гэта, калі рашаюцца нарадзіць дзіця. Яны думаюць пра самое дзіця і пра тое, як будучы яго любіць.

Статыстыка сведчыць, што за апошняе чвэрць стагоддзя агульная колькасць жанчын, якія нараджаюць пасля 35 гадоў, паялічылася на 90 працэнтаў. Жанчын, якія пры гэтым нараджаюць першае дзіця паміж 30 і 40 гадамі, стала ў тры разы больш.

Такая мама ў сілу свайго вопыту будзе больш разумнай і цяроўнай.

НАШЫ МАЛДАВАНЕ

Імігрантаў да нас прыязджае даволі многа і іх можна сустрэць у кожным раёне. Часта гэта мужчыны, якія жоньца на беларусках і застаюцца ў Беларусі назаўсёды. Даведаўся, што пад Клецкам мясцовая дзяўчына выйшла замуж за кітайца. Чаму б не напісаць пра чалавека, які на нашым полі вырошчвае капусту ці цыбулю? Кітайцы і карэйцы гэта ўмеюць рабіць. Але мяне чакала расчараванне, бо «клецкі кітаец», узаконіўшы сваё становішча, з'ехаў у Мінск рабіць бізнэс, хоць цешчу і наведвае.

У вёсцы Русіна Баранавіцкага раёна аселі дзве сям'і з Малдовы. Сем'і змешаныя — Міхал Смаршчок аканіўся з малдаванкай, а ў Святлане Мусяцця наадварот — яна выйшла замуж за малдаваніна. Сям'я Мусяцця не мае яшчэ жылля і спадзешча на маперыў. Муж і жонка працуюць на птушкафабрыцы, што і дае надзею — кватэра будзе. І гэта ня мала, бо ў Беларусі яны прыехалі толькі ў 2003 годзе. У сям'і Мусяцця двое дзяцей, для якіх наша краіна ўжо стала радзімай.

А размова ў нас больш падрабязна пойдзе пра Міхала і Тамару Смаршчкую. З імі вылапа сустрэцца і пагаварыць.

У Вялікалукскім сельсавеце гэтую сям'ю пахавалі. Маўляў, вось прыехалі і адразу відаць, што гаспадары — робяць усё грунтоўна. Толькі ўсё па парадку.

Яны пазнаёміліся на Сахаліне: там наняліся на перапрацоўку рыбы — зарабілі грошы і адтуль, якраз перад распадам Саюза, паехалі жыць у Малдову, на самую граніцу з Румыніяй.

— Наш народ працавіты, а малдаване, на маю думку, яшчэ больш прагнады да работы. І тут адзін адметны факт. Там калі чалавек нешта будзе, то на вякі. Хо- ча, каб не застаўся дзесяцімі ў юнакам. Пахлелых платоў у малдаван

біць. Дачка Юля на грыбах ды ягада мела да 100 тысяч у дзень, а яшчэ ў садзе ёсць пчалінік, а ў хляве — свінні ды куры.

У Малдове Юля займалася ў нацыянальнай школе і не дзіўна, што дзіця, якое з першага класа вучылася на малдаўскай мове, не ўмела пісаць па-руску. Прыехалі ў Русіна, а там — беларуская школа. Дзяўчына на алімпіядзе па беларускай мове нават перамагла.

Безумоўна, тут многае залежыць і ад пазіцыі бацькоў — ад іх поглядаў, устаноўкі на жыццё.

— Юля вечарамі чытала ўспых беларускія кніжкі, і я слухала. Як гэта жыць і не ведаць мовы сваіх бацькоў ці мовы краіны, у якой жынеш? — растлумачыла сваю пазіцыю Тамара Іванюна.

Сёння Юля вучыцца ў Мінску — паступіла ў вышэйшы каледж сувязі.

І ўсё ж мне хацелася, каб гаспадары выказалі больш адкрытасці па праблемах, якія ёсць у нас, што найперш кідаюцца ў вочы. Ды і параўнаць можна характары людзей дзвюх краін, іх погляды на жыццё.

Напрыклад, учарашні малдаван уразіла вялікая колькасць пустах тых хат. Маўляў, у Малдове пакінутую хату тут жа займаюць малдаўцы. Можна гэта таму, што дзяржава там нічога ўжо не будзе, а магчыма, гэта звязана з менталітэтам народа.

— Не магу зразумець, чаму ў

вёсцы не будуць новыя дамы на месцы пустычых хат. Усе камунікацыйныя ёсць, а дамы-блізняты ўзводзяць на ўскрайку вёскі. Здаровы санс паказвае, каб старыя і маладія жылі ўперамешку. А то на адным канцы і ў цэнтры жы- вучы пенсіянеры, а на другім толькі маладія, — выказаў сваё меркаванне Міхал Смаршчок.

З суседзямі і аднавяскоўцамі ў сям'і склаліся роўныя адносіны.

— Калі мы толькі прыехалі, вядома ж, жылі бедна. Скажу, што ў нас прарвалі вялікія грошы і прыходзілася цяжка. Да нас заходзілі людзі і дапамагалі, ва ўсякім разе хацелі чымсьці паспрыяць. А калі мы абжыліся і абгарадзіліся, то сталі паглядзець коса, — расказала Тамара Іванюна, — але гэта з нагоды таго, што шкадуюць найперш бедных.

А ў цэлым мае суразмоўцы выказаліся, што многае залежыць ад канкрэтнага чалавека. Вось вырашалі яны пытанні з беларускім грамадзянствам. У адным кабінце сустракалі вельмі прыязна, а ў другім — поўнае раўнадушша.

Але ўсё ў мінулым. Сёння Смаршчкі поўнасцю акліматызаваліся і не адрозніваюцца ад адна- вяскоўцаў, а калі і вылучаюцца чымсьці, то гэта найперш умем- нем грунтоўна асталывацца на новай радзіме.

Маладія і працаздольныя імігранты — гэта жыць кагітал. Вось у Русіна прыехала воме чалавек з другой краіны і яны нічога асаб- лывага не хочыць. Працуюць, вучацца і вырашаюць свае праблемы самі, і гэта неабходна вітаць.

Сымон СВІТУНОВІЧ.

ДАВЕДКА «ЗВЯЗДЫ»:

Як паведамілі нам у Дэпартаменце па грамадзянстве і міграцыі Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь, на працягу 2006 года ў нашу краіну прыбылі 14 124 чалавекі. З іх беларусыя грамадзянства ў парадку рэгістрацыі набылі 4134 і ў адпаведнасці з міжнароднымі пагадненнямі (Казахстан, Кыргызстан) — 1051 чалавек. Выехалі з Беларусі 8498 нашых сучайчынікаў. Такім чынам, міграцыйны прырост склаў 5626 чалавек.

НИКОЛИ НЕ ПОЗНА

(Заканчэнне. Пачатак на 5-й стар.)

Жанчына імякнэца быць адкаванай, «праснутай», ісці ў нагу з часам. Яна знаходзіцца ў лепшым і фізічным, і маральным стане, чым раней. Дык што ёй можа забараніць кахаць і нараджаць?

Ёсць важныя моманты, з якімі цяжка спрачацца, свідраежа маю ўрач Людміла Уладзіміраўна, і самы істотны з іх — узорст і ўсё, што з ім звязана. Гэтыя моманты могуць быць мацэйшымі за самае моцнае жаданне. І мяне, патэнцыйна «позную маму», ад усім па- прыздзілі.

Рызыка выкідушы прыкладна на 50 працэнтаў вышэй ў 30, чым у 20, і павялічваецца ў некалькі разоў да 40 гадоў. Амаль палова цяжарнасці ў жанчыны за 40 заканчваецца невыношваннем. Канешне, медыцына мае рашчэнне, калі раіць не марудзіць з нараджэннем дзіцяці — усё-такі як бы добра жанчына не выглядала і не адчувала сябе, у сярдзім узорстве могуць праявіцца розныя назапашаныя хранічныя хваробы, ці той жа высокі ціск, а гэта ўсё дадаткова выправаванні і для жанчыны, і для плода. Акрамя таго, магчымае зацяжарыць натуральным шляхам з узорстам няўлічна памяншаецца. Яна падае на 20 працэнтаў пасля 30 гадоў, на 50 працэнтаў пасля 35 і на 95 працэнтаў пасля 40 гадоў. Але гэта не значыць, што няма шчыльнік для промяні надзеі. Асабліва пасля таго, як увесё свет абляцела навіна пра 67-гадовую іспанку, якая стала мамай дзвянткай у выніку ЭКА.

Урачы папярэджваюць, што пасля 35 узорста верагоднасць пасляроддыва ускладненню. Аднак у

многіх выпадках урачы навучыліся распазнаваць сімптомы на розных стадыях і лячыць іх. Канешне, ёсць розніца, калі «позная» дзіця — першыя, і калі ў жанчыны ўжо ёсць дзеці. Адна сваю цяжарнасць узвядзе ў абсалот і будзе жыць толькі ёй, выконваючы ўсе рэкамендацыі ўрача. Другая паставіцца да яе хутчэй як да натуральнага стану, што таксама будзе правільна. Але перасяро- рожыцца трэба будзе абедзвюм.

Тым больш што ёсць нагода. Што сапраўды псуе настроі: у «познай мамы» большая небяспека нарадзіць дзіця з сіндромам Дауна. Але гэтае адхіленне цяпер таксама своечасова выяўляецца. Затое ў процілегласць я даведваюся, што з узорстам вышэй верагоднасць з'яўлення рознайкавых блізнят. Для мамы, у якой позняя цяжарнасць — першая, гэта значыць амаль тое ж, што ўскочыць у апошні вагон цягніка, які адходзіць, ды усё-такі бы билет! Што ні кажаце, а прырода ўсё ж на жаночым баку, калі адну дзіцяню навіну дзе добра прыходзіцца.

А вось і трэцяя добрая навіна: сярод «познік» дзятчэй больш та- леравальных і нават геніяльных. Можна гэта таму, што бацькі ўклалі ў іх развіццё ўсё лепшае, чаму да гэтага часу навучыліся самі, аддалі ўсе рэшткі сваёй любові, імкнучыся зрабіць іх самімі-самымі? Ды што тут разважашь? Ніякі трэба адмовіць сабе ў раскошы стаць са- ўдзельніцай такога цуду? Варта спрабаваць. Іншая справа, як паз- бегнуць на гэтым шляху розных непрыемнасцяў.

Можна пазбегнуць, гаворыць Людміла Уладзіміраўна. Здарова я жанчына і ў 40 можа нарадзіць зда-

ровае дзіця. Тут не важна — зорка яна ці не. Проста для кожнай жанчыны ёсць свае мяжа прыдатнага ўзору.

У ідэале да позняй цяжарнасці трэба рытывацца з асаблівай ад- казнасцю, каб пазбегнуць праблем. Жанчыне трэба весці больш актыўны лад жыцця, не забываць пра за- няцці фізкультурай. Не апошняю ро- лю адгрывае лад жыцця абодвух: мужа і жонкі. Нават умеранае спа- жыванне алкаголю можа сказацца на зачатці, што ўжо казашь пра ця- гароты. Дзіўна, але ёсць пэўнае та- ву і на каву: не больш за два ку- бакі. Не вярта неравацка: высокі ўзровень стрэсу не садзейнічае на- ступленню цяжарнасці. Але тут што ў 20, што ў 30 ці 40...

«Я толькі цяпер зразумела, што значыць быць мамай», — казала Наталія, та самая, якая абара- ніла дысертацыю. — А колькі па- мылак зрабіла з першым дзі- цем!... Яна ўжо вярнула да пра- цы, але працягвае карміць грудзямі малаго. Ёй падабаецца, як ён ёй усміхаецца.

«Гэта будзе мой першы», — з го- нарам гаварыла жанчына, якая на- звалася Святланюна. Яна хацела свайго прыёму ля кабінета ўрача, і не вельмі была схільна да размоў. Што тут было казаць: каб я яе су- стрэла на вуліцы з каласкай, вера- гадна, задумалася б, ці не бабуля гэта гулея з унукам. — У іх ёсць тэр- мін «старанараджэнка», — адгук- нулася жанчына. — Але хто ведае, калі гэта своечасова?»

І сапраўды. Маю маму бабуля нарадзіла ў 46-м, у выніку ваіны. Яна была прастай калганскай. Ёй бы- ло 42 гады...

Марыя СЕРАФІМАВА.

АЛКАГОЛЬ АДНІМАЕ АД 15 ДА 22 ГАДОЎ ЖЫЦЦА

50 грамаў гарэлкі працягваюць сваё адмоўнае ўздзеянне на арганізм каля трох гадоў. Наогул кожная порцыя алкагольных напойў «забівае» клеткі галаўнога мозга, і таму нарколагі нагадваюць, што бяспечных доз моцных напойў не існуе. Даказана, што чалавек, які рэгулярна «люўжыцца», страчвае 15 гадоў жыцця, а хворы на алкагалізм — 22 гады.

Паводле даных наркалагічнай службы рэспублікі, агучына колькасць хворых, якіх яна назірае, склала на пачатак 2007 года 269 тысяч чалавек. Гэта хворы на алкагалізм, наркаманію і таксікаманію. Характэрна, што ва ўсіх пералічаных групах, а таксама

сродд жанчын і непаўналетніх, назіраецца рост такіх выпадкаў. На працягу апошніх трох гадоў укараненца нова падыход да лячэння залежнасцяў: дапамогу хворым аказвае мультыдyscyплінарныя брыгады ў складзе урачоў-наркалагаў, псіхатэрапеўтаў і псі- халагаў. Гэта дазваляе палепшыць эфектыўнасць лячэння і рэабілітацыі хворых на алкагалізм.

Дарчын, паводле звестак Міністэрства статыстыкі, у мінулым годзе продаж алкагольных напойў вырас на 16 працэнтаў у параўнанні з папярэднім годам. Так, пазалетас на душу насельніцтва прыпа- дала 9,3 літра абсалютнага алкаголю, а летась — 10,6.

Святлана БАРЫСЕНКА.

ЦЭНЫ

АКТЫЎНЫ АДПАЧЫНАК СЯМ'ЕЙ: ДЗЕ І ЗА КОЛЬКІ

Памятаеце, у фільме «Усемагутны Брус» Творца тлумачыў га- лоўнаму герою, чым цуд адрозніваецца ад фокуса? «Вось калі маці, якая працуе на дзвюх работах, знаходзіць час, каб пайсці з сынам на кахаць, — гэта цуд», — казашь ён. І тут я з агутарам фільма згодна. Бо час настолькі імклівы, і дзеці растуць так хутка, і спраў у нас так шмат, што мы рызыкаем прапусціць га- лоўнае, дзеля чаго жаніліся, нарадзілі дзятчэй, уладкоўваліся на другую работу — радасць ад знаходжання побач адзін з адным — радасць, якую можа даць толькі сям'я».

Раней было трохі іншае. Старыя бацькі жылі разам з маладымі і гадалі малых дзятчэй. Праца таксама аб'ядноўвала сям'ю, і за істотнае радасць, і большасць святаў былі агульнымі. Цяпер жа бацькі і дзятчэй звычайна жывуць асобна, а самі бацькі нават малых дзятчэй бачаць толькі раніцай і увечары, ды і то мелькам. Як толькі тыя падрастаюць, то аддзяляюцца яшчэ больш. Хваробы ды праблемы яшчэ міжволі прыцягваюць увагу бацькоў, і для радасці часу зусім не застаецца.

Ёсць нямала сродкаў выправіць гэта. Актыўны адпачынак — адзін, напэўна, з самых простых. Але гэта не значыць, што ён менш вар- тасны. Калі раней бацька з сынам ішлі разам у начное, бо мелі ўлас- ныя конны, якіх трэба было пасвіць, то цяпер яны мусяць запліцца 36 тысяч рублёў, каб на дзве гадзіны выехаць верхам у поле. Другое, канешне, не замяняе першае, але хоць бы крышчак кампенсуе яго страць. А рэгулярна конная язда, дарчын, — рэч для здароўя вельмі карысная.

Рэгулярна — гэта хоць бы два разы на тыдзень. Такі абанемант у Конна-турыстычным клубе «Кон- тур» у пасёлку Драздова (3 км ад

ро ў Мінску. Яны на тры з паловай тысячы таннейшыя (і), чым звычайныя. Але воль што цікава: там няма абанемантаў для сям'і з трыма і больш дзятчэй. Для дзвухдзятнай наведванне басейна чатыры разы на месяц будзе каштаваць 71 тысяч рублёў. Калі дадаць яшчэ адно дзіця і падвоіць колькасць сеансаў (два разы на тыдзень), то да- вядзецца выкласці каля 90 у.е. у ме- сяці. Гэта, дарчын, адзін з самых не- дарагіх басейнаў у сталіцы: 45 хві- лін «чыстай вады» (у тым ліку 15 хві- лін душа-Шарко і гідрамасаж) у ім каштуюць для дарослага 5410 руб- лёў, а для дзіцяці — 4440.

Параўнайце. У Паласы воднага спорту (вул. Сурганава, 2А) 7 ты- сяч — «дорослы» сеанс, з 600 — «дзіцячы». У Паласы воднага спор- ту для дзятчэй і моладзі (м-н Уруч- ца) і для дзятчэй, і для дарослых цэны аднолькавыя. Затое розныя для дзятчынчак (жанчын) — 7 ты- сяч, і для хлопчыкаў (мужчын) — 5600. Такая «дыскрымінацыя» тлумачыцца на самай справе клопа- тама: «слабама» полу тут прадастаў- лена саўна, і яна, канешне, не бясп- латная.

Дарчын, пра саўну. Абанеман- ты на месяц — рэч добрая, але да- ражка, бо далёка не кожная сям'я можа рэгулярна хадзіць куды-не- будзь разам. Хоць бы час ад часу

— і за тое дзякуй Богу. Саўна для такой справы вельмі падыходзіць. Па-першае, там што кабінкі ў ёй звычайна невялікія — якраз для сям'і. Па-другое, басейн неглыбо- кы, а значыць малое, нават калі яно не ўмее плаваць, не будзе бяч- ца, і бацька яго можа лавіць з бор- цы... Для прыкладу, у гасцінцы «Беларусь» такія кабінкі на 5 ча- лавек каштуюць 53 580 рублёў (1 га- дзіна 45 хвілін). Там ёсць пакой- чык для адпачынку, які чамусьці дзятчэй прыводзіць у асаблівае за- хваленне, быццам яны прыйшлі не дзеля лазні, а дзеля чаю з чысма- мі, і масажны стол.

У той жа гасцінцы ёсць басейн з элементамі аквапарка: тры саўны, вадзяная горка, душ-Шарко, вадзяная пушка, гідромасаж. Там ужо дзве гадзіны да чатырох для будучь каштаваць 18 500 для дарослага і 9780, а для дзятчэй, а пасля чатырох — 20 560 і 10 280 адпаведна. Калі размова ідзе пра сям'ю, ды яшчэ з трыма дзятчэй, то на 25 тысяч меней. Аднак калі навываць язды на горных лыжах ня- ра, і сям'і патрэбны інструктар (а такія ў Беларусі пакуль што абса- лютна большасць), то на кожнага дарослага трэба дадаць яшчэ па 40 тысяч рублёў (гадзіна заняткаў) і столькі ж на кожнае дзіця. Сума атрымліваецца немалая.

Шкада, што ў самым сёння пра- пагандуемым відзе актыўнага ад- пачынку сямейны інструктар за прымыльнае грошы не прадугле- джаны. У выніку сям'і туды аль- бо не едуць, альбо не наймаюць інструктара і атрымліваюць траў- му, прычым не з разраду лёгкіх, а прычына значна даражэйшая (та- кое параўнаванне часам вельмі да- памагае спакойна паставіцца да расходу). Там кабінкі каштуюць ад 120 тысяч (5-месяня) да 200 тысяч (7-месяня) рублёў. Праўда, у «Сі-

ВАМ РЭЦЭПТ

«Дзетсадаўскі носік»: як з ім змагацца

«Майму дзіцяці ўжо ніякія лекі не дапамагаюць» — знісненая матуля трохгадовага малаго прыйшла да пор-урача з праблемай, з якой пры- нята спраўляцца самім — насмарк. Тры тыдні яна змагалася з «хворым носам» і не перамагла...

Аказалася, што маці выкарыстоўвала лекі, якія са- ми пракавалі ускладненне спачатку даволі лёгкага захворвання.

— Лячыць насмарк трэба грамадна, — гаворыць Інга Шалькевіч, пор-урач Мінскай гарадской дзіця- чай паліклінікі № 8. — Жанчына капала малому толькі сасудазужывальныя прэпараты, прычым адзін за- мяняла на іншы. Пасля 4—5 дзён прымянення лю- бога такога прэпарата ў чалавека ўзнікае адварот- ны эфект — пашырэнне сасудаў сплісцізай, іншымі словамі — ацёк.

Менавіта за-за такіх метадаў лячэння і з'явіўся вы- раз «дзетсадаўскі нос» — калі орган ношу малень- кага чалавечка на доўгі час перастае працаваць як трэба. Носік для дзіцячага арганізма вычышчае, улівае і нагрывае паветра. Калі ён не спраўля- ецца са сваёй задачай, то малпа прывыкаюць ды- хаць роўкам і ў хуткасці «падохплываюць» такіх хва- робы, як трахеіты, ларынгіты, танзіліты і падобныя, вылікаючы тым, што халоднае і бруднае паветра трапляе ў верхнія дыхальныя шляхі.

Да таго ж частая рэспіраторная захворванні мо- гуць прывесці і да больш сур'ёзных праблем, напры- клад такіх, як павелічэнне адэноіднаў. Тады ў дзіцяці нават выраз твару мяняецца: адкрыты рот, ніжняе сківіца вытываецца, з'яўляюцца прыпухласці пад вочкамі. Дзетак з «адэноідным тварыкам» можна ад- рэзіць адразу, і значнае гэта адно — бацькі свое- часова не прывялі малое да спецыяліста. А пачы- налася ўсё з баксырыўнага насмарку, які можна (і трэ- ба!) вылечыць за 4-5 дзён. Каб пазбавіцца (напэца- за такі тэрмін, трэба лячыць маленькія носы пра- вільна. Пры гэтым неглыба забываць, што сасудазу- жывальныя сродкі лекамі не з'яўляюцца.

Лячэнне «дзетсадаўскіх носікаў» складаецца з трох этапаў. Першы — прыманьванне. «Пачыніць» носік можа хатнімі сродкамі, напрыклад адварам ра- мому (на кубачак адвару трэба дадаць чайную лыж- ку солі) ці цёплай мінеральнай вады без газу. Звы- чайна немаўляткам да года хапае некалькі кропляў такога сродку, а ўжо больш дарослым дзеткам мо- жна папачыць дозу да поўнай піпеткі раствору. Для правільнага ёсць і аптэчныя прэпараты, такія, як усім мамам вядомы «Салін» ці «Аквамарыс». Ёсць яшчэ «Нумер 150».

Але ведаць, якімі сродкамі «чысціць» носік, не- дастаткова. Вельмі важна рабіць гэта правільна: га- лоўку дзіцяці трэба павярнуць набок і акуратна, без ціску, закапаць раствор у тую нозду, у якой бок па- вярнута гапоўка. Каб эфект быў большым, пасля працэдурў зрабіце масаж крылаў носіка (звычайныя кругавыя рухі пальцамі). Потым трэба старанна вы- смаркаць нос дзіцяці — чаргова кожную нозду, аба-

взкова прыскакачы другую палымца, каб інфекцыя не трапіла ў слыхавыя трубы. Немаўляткам жа вы- чысціць нос можна спрынцоўкай ці ватным увіль- готненым кноцікам.

Другі крок — гэта зняцце ацёку сасудаў. Для гэта- га і патрабуюцца сасудазужывальныя прэпараты. Сёнь- ня такіх шмат, але лічыцца, што больш мякка дзей- нічае новае пакаленне сасудазужывальных. Гэта та- кія прэпараты, як «Атравін», «Назівін», «Ксімілін», «Ксіланазол», «Вібрацыл», «Адрынол» і іншыя — яны дзейнічаюць большыя прамежак часу і не так су- хуць сплісцізую абалонку.

Трэці крок — закапанне лекаў. Гэта робяць праз 10—15 хвілін пасля прымянення сасудазужываль- ных, калі ўжо зняты ацёк сасудаў. Закапаваюць лячэ- бныя прэпараты ў залежнасці ад індывідуальнай цяж- катнасці малых да лекаў. Мамы, які правіла, самі ве- даюць, якія сродкі дапамагаюць іх дзіцяці лепш. Спа- чатку можна паспрабаваць або 2-працэнтны рас- твор «Пратарголу», або «Альбуцыду» (20-працэнт- ны раствор дзеткам да трох гадоў, а 30-працэнтны — больш дарослым), або «Дыаксіліну» 1-працэнт- ны раствор. Калі гэтыя лекі не дапамагаюць ці ў ма- лога ўжо «цяжкі» насмарк (гэта калі выдзелены з носа гнойныя, з непрыемным пахам), то можна пра- ейсці да лячэння антыбактэрыяльнымі прэпаратамі мясцовага дзеяння. У спрэвай форме ёсць такія антыбіётыкі, як «Ізафра», «Палідэкс» з фенілыфра- нэам» і «Біапарокс», а каму больш падабаюцца кап- лі, можна набыць «Сафрадэкс» (гэта каплі для ву- шэй, але яны добра дапамагаюць пры насмарку). Усе гэтыя прэпараты прадаюцца ў аптцы без рэ- цэпта.

Гэта не значыць, што кансультацыя ўрача не па- трэбна, асабліва, калі не удалося пазбавіцца ад на- смарку адразу.

— Заціканы насмарк парушае вентыляцыю слы- хавых труб і сувязь барабаннай палосы з палосцо нозы і рота, — гаворыць Інга Яўгенаўна. — А гэта можа прывесці да катаральнага атыту, які неглыба лячыць без нагляду ўрача.

Пры атыту ў дзіцяці можа парушыцца слых (ма- лое чуе свой голас рэхам, ці проста нейкі шум). Адэ- ноіды, дарчын, таксама могуць выклікаць атыту ў дзятчэй, і калі іх своечасова не выдаліць, могуць пры- весці да страцы слыху. Дзіцячэе вушка можа запалі- ца, нават, калі малое чае прымае салёныя ван- ны ці ходзіць у басейн. У такіх выпадках апрацоў- шалачкі для басейна ці робіць для вушак алейныя кноцікі (вату намачыць у прапільчым алеі ці ў апт- зным «Оцінуме»). Такія прыпады не дазваляць ра- бочэ трапіць у вушка. Увогуле вушкі, горла і носік у маленькіх дзятчэй знаходзяцца ў цеснай сувязі паміж сабой, таму часта праблемы аднаго з гэтых ор- ганаў праваюць праблемы з іншымі. Вось чаму, калі ў малаго звычайны насмарк, лепей паспрабаваць з ім дома 5 дзён і вылечыць яго цапкам.

Наталія ТАЛІВІНСКАЯ.

Другое дзіця? Можна, і будзе!

Старшыня Віцебскага аблвыканкама Уладзімір Андрэйчанка лічыць, што падрыхтаваны дэмаграфічна залежыць ад поспехаў канкрэтнага рэгіёна ў па- пляшэнні ўмоў жыцця лю- дзей. І выхад з няпростай дэмаграфічнай сітуацыі — адна з галоўных задач мясцовых уладаў.

Сітуацыя ў Прыдзвінскім краі з прыростам насельніч- тва не вельмі аптымістыч- ная. Летась, на жаль, відач- чан не стала больш.

У старажытным Віцебску, паводле апошніх звестак, жывуць больш як 351 тысяч чалавек. І гэта разам з насельніцтвам пры- гарадаў — пасёлка Ціраспаль і былой вёскі Вя- рхоўе, што ўвайшлі ў склад зоны, за якую адка- вае Віцебскі гарвыканкам. Летась, паводле інфар- мацыі гарадскога аддзела статыстыкі, у Віцебску нарадзіліся 3295 немаўлят, што на 9,4 працэнта больш, чым у 2005 годзе.

Але ж, як паведамілі карэспандэнту «Звязды»

у Віцебскім аблвыканкаме, летась штодзень нараджаліся на 3 чалавекі менш, чым памиралі.

ПРАЦЯГ І ПРАЦЯГЛАСЦЬ ЖЫЦЦЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 5-й стар.)

Рытучою дакументы на атрыманне ліцэнзіі ўнітарнымі прадпрыемствамі, створанымі ў Віцебску, Наваполацку, распрацоўваецца бізнес-план прадпрыемства дадзенага профілю ў Баўрыску.

— **Ці прыкываюцца ў айчынай медыцыне выскія тэхналогіі?**

— Адным з высокатэхналагічных цэнтраў павінен стаць Рэспубліканскі навукова-практычны цэнтр транспланталогіі і клетачных біятэхналогій. Дзякуючы яму, мы зможам укараніць тэхналогіі трансплантатнай аргану і тканак.

Нагадаю, што буйныя балёнцы даўно сталі асновай для стварэння рэспубліканскіх цэнтраў. І ў гэтым годзе на базе 1-й гарадской клінічнай балёнцы г. Мінска пачне работу Рэспубліканскі гастроэнтэралагічны цэнтр, а на базе 10-й мінскай балёнцы — Рэспубліканскі эндаркыналагічны цэнтр. У Рэспубліканскім навукова-практычным цэнтры «Маці і дзіця» далейшае развіццё атрымае экстракарпаларнае аглядненне, выходжанне дзяцей з вельмі нізкай вагой, лячэнне дзяцей з генітальнай паталогіяй з выкарыстаннем эндаскапічнай тэхнікі. Нагадаю, што адзінае дзяржаўнае адрдзеленае даламожнае рэспрадуктыўнае тэхналогія на базе РНПЦ «Маці і дзіця» разам з сеткай абласных кансультацый «Шлюб і сям'я» і трыма камерцыйнымі цэнтрамі займаюцца лячэннем пар, якія пакутуюць ад бесплоднасці. На першы, 2007-ы, год работы вышэйшамінага аддзела запланавана правядзенне 120—150 шырока экстракарпаларнага агляднення. Гэта 10—15 працэнтаў ад усіх, хто мае ў гэтым патрэбу па медыцынскіх паказаннях.

Хуткімі тэмпамі будзе развівацца інтэрвенцыйная радыялогія, якая дазваляе кантраляваць правядзенне праскурных біопсіі, рэнтгенапазітывіраванне сауду, праскурнае забараненне і выдаленне пухлін, нейрахірургічных аперацый. Пакуль падобныя ўмяшанні праводзяцца ў невялікай колькасці лячэбна-прадфільтных устаноў.

Лячэнне хворых пры глыбокіх апёках — да 30 працэнтаў паверхняй цела патрабуе ўкаранення сучасных клетачных тэхналогій, якія прадулежаны пры рэканструкцыі апёкавага цэнтру на базе балёнцы хуткай медыцынскай дапамогі і стварэнні Рэспубліканскага цэнтру тэрмічных паражэнняў.

— **Наўрад ці можна абсыці ўвагі пытанне дэмаграфічнай бяспекі. Што адбываецца з нараджальнасцю і працягласцю жыцця беларусаў?**

— У мінулым годзе па распуліцы зарэгістраваны рост колькасці нованароджаных на 6,4 працэнта і зніжэнне колькасці памерлых ад асноўных прычын на 2,4 працэнта ў параўнанні з 2005 годам. Найбольш яскрава гэта станаўчыя тэндэнцыі прасочваецца на прыкладзе Гродзенскай, Брэскай, Мінскай і Магілёўскай абласцей. Узровень дзіцячай смертнасці склаў летась па краіне 5,2 прамілі, і гэта самы нізкі паказчык сярод краін не толькі былога Саюза, але і ў Еўропе. Знізілася і мацярынская смертнасць, а таксама пасляпаперачынная ляльчанасць пры экстрэмных хірургічных аперацыях на органах брушной поласці, ляльчанасць ад вострага інфаркту міякарда.

Нагадаю, што ў структуры смертнасці нашага насельніцтва на першым месцы знаходзіцца хваробы сістэмы кровазвароту. Дзеля зніжэння захворваемасці, інваліднасці і смертнасці сёлета створаны рэгістры хворых на цукровы дыябет і з вострым каранарным сіндромам. Безумоўна, неабходна паскорыць распрацоўку нацыянальнай праграмы па барацьбе з артрыяльнай гіпертанзіяй і атэрска-склерозам са стварэннем міжведамскай каліццёй. Міркуючы пра гэтыя ў рэспубліцы эпідэміялагічнае даследаванне па выяўленню распаўсюджанасці хвароб сістэмы кровазвароту. Не будзем забываць, што Мінская вобласць — адзіная, хто застаецца ў нас яшчэ без кардыялагічнага дыспансэра.

На другім месцы сярод прычын смертнасці знаходзіцца новаўтэрнін. Павінен забяваць, што сур'ёзнай увагі патрабуе праблема анкалагічных захворванняў рапрадуктыўнай сістэмы ў жанчын. У распуліцы выраслі паказчыкі захворвання на рак цела маткі, рак чэчнікаў. Пры гэтым больш як у 4 разы вырасла захворваемасць маладых жанчын ва ўзросце да 24 годаў.

На трэцім месцы — знешняя прычына, а менавіта ўтапленні, атручэнні алкаголем, самазабойствы і некаторыя іншыя. Даволі значны рост смертнасці ў выніку атручэнняў алкаголем назіраецца ў сталіцы, а сярод сельскага насельніцтва ў некаторых абласцях пачасцілася самазабойствы. І з гэтымі, і з многімі іншымі праблемамі неабходна працаваць.

Тутарыла Святлана БАРЫСЕНКА.

Шайбу, шайбу! Курт Фрэйзер плануе выйграць «Кубак Палесся»

У Гомелі ўпершыню адбудзецца турнір па хакею высокага міжнароднага статусу — Кубак Палесся (матчы будзьце праходзіць 9—11 лютага). Напярэдні спабарніцтваў мясцовы клуб «Гомель» памерзанае сіламі з канадскай дружынай. Нацыянальная ж зборная Беларусі згуляе не толькі з клубам «Паўл Рывер Рэгалс» (у нядзелю), але і са зборнай Латвіі (у пятніцу) і расійскай «Салаватам Юлаевым» (у суботу), за якія выступіла варатар нашай каманды Андрэй Мезін і яшчэ некалькі беларускіх ігракоў. Хто з іх на турніры ў Гомелі згуляе за нацыянальную дружыну Беларусі і клуб з Уфы, я даведалася ў галоўнага трэнера нашай зборнай Курта Фрэйзера.

Гутарыць мы пачалі з асноўных задач, якія настаўнік ставіць перад сваімі паднахлэннымі на турніры ў Гомелі:

— У нас дзве асноўныя мэты — выступіць на максімальна высокім узроўні, плануем перамагчы, а таксама хацелася б прагледзець ігракоў, каб ведаць, хто з хакеістаў падыходзіць зборнай для ўдзелу ў чэмпіянале свету ў Расіі.

На маё пытанне — каго з нашых ігракоў не ўдалося выклікаць у зборную — трэнер паведадаў, што не ўпершыню сутыкаецца з праблемай, калі расійскія клубы не адпускаюць нашых ігракоў. Напрыклад, новакузнецкі «Металург» не пажадаў «пазычыць» на спабарніцтвах галкіпера Сяргея Шабанава, омскі «Авангард» — форварда Алеся Калужнага.

— Канешне, наш састаў не аптымальны, — пагаджаецца Курт Фрэйзер, — але такія ігракі, як Дзмітрый Мяслаха, Канстанцін Кальцоў, Сяргей Задзьяленяў, Сяргей Кукушкін (усе яны гуляюць за расійскія каманды) — лепшае, што можа быць на сённяшні момант. Андрэй Мезін і Віктар Касцючонак траўміраваны, а Уладзімір Дзяніса прыбыў на збор са зломаным пальцам.

— **Чаму наш Аляксей Чупрыс на Кубку Палесся будзе гуляць за расійскі «Салават Юлаев»?**

— Яго з каманды не адпусцілі, бо камусці з беларускіх легіянераў трэба было застацца ў «Салават»... — тлумачыць трэнер.

— **Параўняць, калі ласка, нашу сённяшнюю зборную з той, якой вы яе бачылі пры сваім першым знаёмстве.**

— Калі разглядаць яе як звычайнага хакея, то ў Навар'е мы толькі рабілі першыя сумесныя крокі, у матчы з Чэхія каманда выглядала намога лепей, стала на ногі. Я ўпэўнены, што на гэтым турніры мы будзем гуляць з большымі паляпшэннямі гульні зборнай і зробім для сябе пэўныя высновы.

Ірына ПРЫМАК.

Усміхнёмся!

Дзяўчына накіроўвае заплыт у службу знаёмстваў: — Жадаю высокага, стройнага, маўлівага, каб не спрачацца са мной і добра апранаўся.

— **Манекен у будынку...**

Дзед біў-біў — не разбіў, баба біла-біла — не разбіла. Nokia 3310!

У Парыжы ў вядомым рэстаране «Максім» ідзе навагодняе шоу. Ушчотн п'яны новы рускі кіліца афіцьянта:

— Братан, у цябе жабіны лапкі ёсць?

— Канешне, месць!

— Тады скоч у бэфет за півам...

Аўтадакзчык: «Добры дзень, гэта кватэра Мілосіх. На жаль, Вене-ра не можа ўзяць трубку».

РУП «БЕЛСПЕКОНТРАКТ» рэалізуе конверсійную:

автомобільную тэхніку: ГАЗ, ЗІЛ, КРАЗ, «УРАЛ», КАМАЗ, МАЗ, УАЗ, ремкомплекты і запчасткі к ним, прыцепы і палупрыцепы, дорожно-строительную тэхніку, краны башенныя, электракры, спецтэхніку: топливозаправщики, автоцистерны, маслозаправщики, кунги, авиационно-подвижные электроагрегаты, унифицированные компрессорные станции, кузовы-фургонны, прицепы-цистерны, погрузчики и самопогрузчики, ремонтные мастерские и станки, электростанции и электроагрегаты, перекачивающие станции, жд-цистерны, кислородозаготовительные станции, бочки, масла, смазки; **вещевое и продовольственное имущество:** большой ассортимент ветоши, спецодежды, палаток, белья, посуды, мешков, печей хлебопекарных, агрегат тестоприготовительный, мясорубки ПМ-40, кухни; **медицинское и ветеринарное имущество:** дезинфекционно-душевые установки, котел паровой РИ-5; **имущество ВВС и метрологии:** электроизмерительная техника и светотехника, метрологическое оборудование, парашюты и купола, связанные и радиочастотные кабели, приборы и многое другое; **химическое имущество:** противогазы, костюмы Л-1, плащи ОП-1М, перчатки, защитные чулки.

Полный перечень реализуемой техники/имущества будет опубликован в газете «Звязда» 14 февраля 2007 года, журнале «Автодело». Прайс-лист (полный перечень) можно посмотреть в Интернет по адресу: www.belspekontrakt.com; электронная почта: info@belspekontrakt.com.
Справки по телефонам: (017) 224-20-01, 278-06-97.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутным без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Ісабэнч Наталіі Віктараўны**, 01.07.1969 года нараджэння, урэднжэні в. Падонувічы Клецкага раёна Мінскай вобласці, апошняе вядомае месца жыхарства — г. Полацк, вул. П. Броўкі, д. 119. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра Н.В. Ісабэнч, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутным без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Ісабэнч Наталіі Віктараўны**, 01.07.1969 года нараджэння, урэднжэні в. Падонувічы Клецкага раёна Мінскай вобласці, апошняе вядомае месца жыхарства — г. Полацк, вул. П. Броўкі, д. 119. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра Н.В. Ісабэнч, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутным без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Віцебскай вобласці паступіла заява аб прызнанні адсутнай без вестак **Корсакава Міхаіла Сяргеевіча**, 11.12.1973 года нараджэння, урэднжэна г. Полацка, апошняе вядомае месца жыхарства — в. Варочнічы Полацкага раёна. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць весткі пра М.С. Корсакава, паведаміць іх суду Полацкага раёна і г. Полацка на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

У суд Полацкага раёна і г. Полацка Ві

